passend primair onderwijs
regio Leiden

Jaarverslag 2019

PO2801

Jaarverslag 2019

- vastgesteld door het bestuur d.d. 16 juni 2020
- goedgekeurd door de algemene ledenvergadering d.d. 23 juni 2020

Vereniging Samenwerkingsverband passend primair onderwijs Regio Leiden
Samenwerkingsverband PO 2801

Elisabethhof 21-23
2353 EW Leiderdorp
telefoon 071-5351710

KvK 593 46 914
Datum oprichting 13 november 2013
Bestuursnummer 21668

Jaarverslag 2019
PPO regio Leiden

1 Leiden
2 Oegstgeest
3 Leiderdorp
4 Kaag en Braassem
5 Zoeterwoude
6 Voorschoten
7 Wassenaar

passend primair onderwijs regio Leiden

Leerlingenaantallen

	BaO	SBO	SO	Totaal
2015	18.901	281	332	19.514
2016	19.657	259	320	20.236
2017	19.621	272	343	20.236
2018	19.554	275	352	20.181
2019	19.543	275	386	20.204

Deelname percentage SO en SBO

SO 1,78%

1,67%

2,42%

SBO 1,39%

Thuiszitters

Absoluut verzuim langer dan 3 maanden*

5

*lln. die niet staan ingeschreven op een school.

Risicoleerlingen*

±40

*lln. die geen of gedeeltelijk onderwijs krijgen wegens bijzondere belemmeringen.

Afgegeven toelaatbaarheidsverklaring BaO→S(B)O 2018 - 2019

Ondersteuningsmiddelen per leerling

€ 215

Arrangementen 2018 - 2019

Overbruggingsarrangementen	8
Stimuleringsbijdrage Overstap S(B)O naar regulier	0
Extra bekostiging SO	32
Bijzondere arrangementen	6
Totaal	46+

Verantwoording ondersteuningsmiddelen regulier basisonderwijs

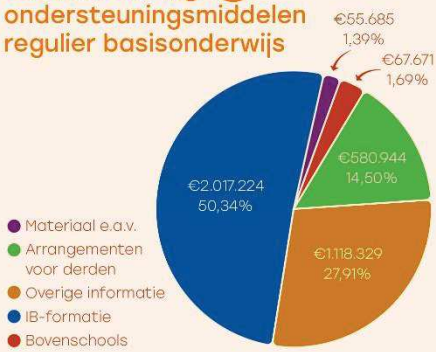

Bestedingen van middelen PPO

Netwerk

Personeel en organisatie

Totaal 10,9 fte

Directeur 1 fte

Onderwijs-specialist 7,9 fte

Management-assistent 0,6 fte

Teamleider 0,8 fte

Administratie 0,6 fte

Scholingsaanbod PPO

Flitsbijeenkomsten
Deelnemers 140

Cursus Jonge Risicokind
Deelnemers 17

Groeibijeenkomsten
Deelnemers 136

Dyslexiebijeenkomsten
Deelnemers 87

Projecten/innovatie

- Innovatie dekkend netwerk
- Perspectief project
- Kleine pont
- Samen naar school klas
- GGZ op de fiets
- Rosa Manus-klas
- Over de grenzen

PPO in cijfers

28 schoolbesturen primair en speciaal (basis) onderwijs

73 basisscholen

1 school SBO

5 scholen SO

9 kringen

Aantal scholen per bestuur

9.382 lln
2
>5 scholen

4.995 lln
20
1 school

5.827 lln
6
2-5 scholen

Dit is een uitgave van PPO regio Leiden.
Voor meer informatie bezoek onze website, www.pporegioleiden.nl/jaarverslag

Huis van het Onderwijs, Elisabethhof 21, 2353 EW Leiderdorp, 071-5351710

Inhoud

1 Algemene informatie 6
1. Organisatie van het samenwerkingsverband 6
1.1 Structuur 6
1.2 Allocatiemodel 6
1.3 Uitvoeringsorganisatie 7
1.4 Medezeggenschap 7
1.5 Bestuur en management/Organogram 8
1.6 Governance 10
1.7 Interne overleggen 10
1.8 Externe Partners 13
1.9 Huisvesting 14
1.10 AVG en Privacy beleid 15
1.11 Ondersteuningsplan 2020-2024 15
2 Kernactiviteiten en organisatiedoelen 16
2.1. Missie planperiode 2017-2020 16
2.2. Visie 16
2.3. De basisondersteuning 17
2.4. De route 17
2.5. Expertise 18
2.6. Overige faciliteiten en projecten 19
2.7. Dekkend netwerk 21
2.8. Innovatie Dekkend Netwerk 21
2.9. Arrangementen PPO 22
2.10 Maatwerkinitiatieven in samenwerking met jeugdhulp 23
2.11 Thuiszitters en risicoleerlingen 24
2.12 Herstelopdrachten van de Inspectie van het onderwijs 25
2.13. Klachten en/of geschillen 25
3 Rapportage intern toezichthouder 26
4 Financieel beleid en beheer 27
4.1 Allocatie en ondersteuningsmiddelen 27
4.2 Overige kaders 28
4.3 Financieel beheer 28
4.4 Treasury 29
4.5 Verantwoording ondersteuningsmiddelen 30
4.5.1.Scholen en ondersteuningsmiddelen 30
4.5.2.Kwaliteit van de respons, aandachtspunten 30
4.5.3.Middelenverdeling bij meerpitters 31
4.5.4.Bestedingen 31
4.5.5.Aantal leerlingen met aanvullende ondersteuning 32
4.5.6.Saldo’s en balans 32
5 Continuïteit 33
5.1 Leerlingenaantallen en prognose 33
5.2 Verevening 35
5.3 Personele bezetting 35
5.4 Huisvesting 36
5.5 Meerjarenbegroting 37
5.6 Vermogenspositie 39

5.7 Risicoanalyse en risicomanagement 40
5.7.1.Algemeen 40
5.7.2.Korting lumpsum schoolbesturen 41
5.7.3.Mogelijke risico's 41
5.7.4.Hoogte weerstandsvermogen 43
6 Exploitatie 2019 44
6.1 Exploitatie 44
6.2 Treasury-verslag 49
7 Jaarrekening 50
Balans na resultaatsbestemming per 31 december 2019 51
Staat van baten en lasten 2019 53
Kasstroomoverzicht 2019 54
Toelichting:
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling 55
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva 56
Eigen vermogen 57
Grondslagen voor de resultaatbepaling 59
Toelichting op de balans 61
Overzicht geoormerkte doelsubsidies OCW 63
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen 64
Toelichting op de staat van baten en lasten 2019 65
Bestemming van het resultaat 67
Gebeurtenissen na balansdatum 68
Overzicht verbonden partijen 69
WNT-verantwoording 2019 70
Gegevens rechtspersoon 72
Controleverklaring 73
Ondertekening van de jaarrekening 74

Bijlage: 75 - 93
- MJB PPO regio Leiden
- Schoolbesturen
- Jaarontwikkelingsplan 2018-2019
- OOGO – Ontwikkelagenda en monitoring Passend Onderwijs Leidse Regio
- Overige gegevens over leerlingenaantallen en leerlingenstromen
- Jaarverslag OPR

1 Algemene informatie

Dit is het vijfde bestuursverslag van de Vereniging Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden. Het betreft het verslag over het jaar 2019

1. Organisatie van het samenwerkingsverband

1.1 Structuur

Samenwerkingsverband PPO regio Leiden is een vereniging van 28 schoolbesturen primair en speciaal (basis) onderwijs. De regio behelst 7 gemeenten: Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude, Oegstgeest, Voorschoten, Wassenaar en Kaag en Braassem.
Het samenwerkingsverband telt:

- 73 scholen voor regulier basisonderwijs (brinnummers), een aantal scholen heeft 2 locaties;
- 1 school voor speciaal basisonderwijs (SBO De Vlieger);
- 5 scholen voor speciaal onderwijs
  De Brug, school van het Pedologisch Instituut;
  De Leo Kannerschool voor kinderen met autisme;
  De Korte Vliet, school voor zeer moeilijk lerende kinderen;
  De Thermiek, school voor kinderen met ernstige lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen;
  Orion, een school voor kinderen van 3 tot 12 jaar die een combinatie van onderwijs en jeugdhulp nodig hebben.

Om de samenwerking van scholen en lokale voorzieningen te stimuleren, is het samenwerkingsverband georganiseerd in 8 kringen. Aan iedere kring is een onderwijsspecialist van het samenwerkingsverband verbonden.
De S(B)O scholen binnen de regio Leiden vormen met elkaar eveneens een kring.

1.2 Allocatiemodel

Regio Leiden heeft een “hybride” model van gedeelde verantwoordelijkheden:

- de ondersteuningsmiddelen voor het speciaal (basis-) onderwijs (TLV’s) worden collectief, d.w.z. door het samenwerkingsverband bekostigd;
- het samenwerkingsverband stelt middelen aan de scholen c.q. hun besturen beschikbaar voor het realiseren van de gewenste basisondersteuning en het organiseren van aanvullende ondersteuning voor individuele leerlingen of

groepen. Deze middelen kunnen ook ingezet worden voor het anders inrichten van het onderwijs zodat er meer ruimte is voor diversiteit. Deze toedeling vindt plaats op basis van leerlingenaantallen. Dit jaar is € 215 per leerling uitgekeerd;

- de kosten aan expertise, zowel de routebegeleiding die door het samenwerkingsverband wordt georganiseerd als de ondersteuning die wordt ingehuurd bij de AED, worden gezamenlijk, d.w.z. door het samenwerkingsverband gedragen. Tevens wordt expertise van SBO de Vlieger ingezet in het basisonderwijs.

1.3 Uitvoeringsorganisatie

De uitvoeringsorganisatie van het samenwerkingsverband richt zich op ondersteuning en advisering van scholen bij het tot stand komen van passend onderwijs waar bij de onderwijsspecialisten van PPO op de route een faciliterende rol spelen.
Daarnaast heeft het samenwerkingsverband tot taak de toelaatbaarheid van leerlingen tot het speciaal (basis-) onderwijs vast te stellen. De onderwijsspecialisten van PPO zijn betrokken bij het gesprek in het ondersteuningsteam (ouders, school, JGT, PPO en andere relevante betrokkenen) en stellen ten behoeve van de verklaring voor toelaatbaarheid (TLV) een deskundigenoordeel op.
Het samenwerkingsverband heeft een meerjarige overeenkomst met de Ambulante Educatieve Dienst (AED) te Leiden afgesloten. Experts vanuit het SO bieden na bemiddeling door de onderwijsspecialist, ondersteuning aan leerlingen en leraren om een ononderbroken ontwikkeling voor kinderen binnen het regulier onderwijs mogelijk te maken.

1.4 Medezeggenschap

OPR
Het samenwerkingsverband heeft een Ondersteuningsplanraad (OPR) bestaande uit 5 personeelsleden en 5 ouders.
De OPR heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan en is gesprekspartner als het gaat om de ontwikkeling van het beleid van het samenwerkingsverband. In de bijlage is het jaarverslag van de OPR opgenomen.

P-MR
De personele medezeggenschapsraad (P-MR) is gesprekspartner voor de personele aangelegenheden conform de Wet medezeggenschap scholen. Drie personeelsleden hebben zitting in de P-MR. Zij adviseren de directeur. Dit jaar heeft de MR ingestemd met het personeelsbeleidsplan. Bij sollicitatieprocedures heeft één van de leden zitting in de benoemingsadviescommissie.

Voor beide medezeggenschapsorganen is een reglement vastgesteld.

De directeur verzorgt namens het bestuur het contact met de beide medezeggenschapsorganen.

1.5 Bestuur en management

Het samenwerkingsverband is een vereniging, waarvan alle 28 leden zitting hebben in de Algemene Ledenvergadering. De ALV functioneert als toezichthouder. Er is een auditcommissie ingesteld die wordt gevormd door drie leden uit de ALV.
Voor de rapportage van de intern toezichthouder, zijnde de ALV, zie hoofdstuk 3.
Mevrouw T. van der Wal, bestuurder SBO de Vlieger, is voorzitter van de ALV

Het bestuur wordt gevormd door een zevental schoolbestuurders, die een evenredige vertegenwoordiging zijn van zowel de regio's binnen het samenwerkingsverband, de denominaties als van regulier en speciaal onderwijs. In december is Mw. N. Teeuwen als onafhankelijk voorzitter benoemd.
In de verslagperiode wordt het bestuur gevormd door:
De heer R. de Jong, voorzitter tot 1 december 2019 (St. Katholiek Onderwijs Wassenaar)
Mevrouw N. Teeuwen, onafhankelijk voorzitter vanaf 1 december 2019
De heer M. de Pinth, secretaris en vicevoorzitter (PROOLeiden)
De heer I. Weijdema, penningmeester (Prot. Chr. Schoolvereniging Voorschoten) – tot 1-8-2019
De heer I. Roosjen (Stichting Resonans)
De heer S. Verheul (Leo Kanner Onderwijsgroep)
De heer H. van Alphen (Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden)
De heer A. de Best, penningmeester vanaf 1 augustus 2019 (Openbaar Primair Onderwijs Oegstgeest)
De heer W. Klapwijk (Stichting Vrije Scholen Rijnstreek) - vanaf 15-10-2019

Het bestuur heeft in de verslagperiode 5 maal vergaderd. Er zijn 2 bestuursdagen gehouden, één in het kader van governance en één in het kader van het nieuwe ondersteuningsplan. Twee maal is een extern deskundige betrokken geweest ter advisering van het bestuur. De vergaderingen worden inhoudelijk voorbereid door de directeur in samenspraak met de voorzitter.

Onderstaande besluiten zijn genomen door het bestuur:

Voorstel bekostiging LIVE	Vastgesteld
Herstelopdracht Palet akkoord	Vastgesteld
Jaarverslag 2018	Vastgesteld
Opdracht tot evaluatie functioneren bestuur en governance	Goedgekeurd
Het bestuur is het eens met het doorontwikkelen van een voorziening als AOTB. De voorziening is dan voor kinderen zonder een TLV.	Goedgekeurd
Benoeming penningmeester bestuur PPO de heer A. de Best	Goedgekeurd
Benoeming mw. N. Teeuwen als nieuwe onafhankelijk bestuursvoorzitter en procesbegeleider governance	Aangenomen
Concept-ontwikkelplan 2020-2024 aanhouden	Vastgesteld
Begroting 2019 en MBJ 2020-2023	Vastgesteld

De uitgangspunten voor het beleid zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan.
De dagelijkse leiding berust bij de directeur, mevrouw Rich van den Berg. Zij geeft tevens leiding aan de medewerkers van het samenwerkingsverband. De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in een managementstatuut. De directeur wordt bijgestaan door een teamleider en een managementassistent.

Structuur en bestuur en management samengevat:

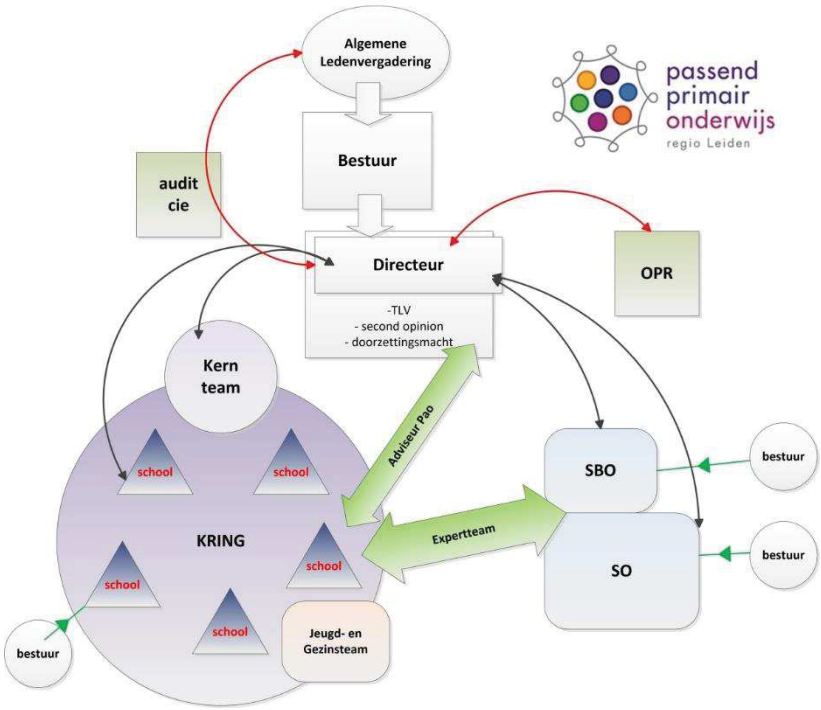

1.6 Governance

Binnen het samenwerkingsverband is er sprake van een bestuur/directiemodel. Het bestuur is eindverantwoordelijk , de algemene ledenvergadering (ALV) is het toezichthoudend orgaan. Deze ALV heeft een aantal statutaire bevoegdheden, zoals het goedkeuren van begroting en jaarrekening, het ondersteuningsplan en de benoeming van de registeraccountant.
Met ingang van 1 december 2019 wordt het bestuur voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter die tevens de opdracht heeft het proces vorm te geven naar een bestuursmodel met onafhankelijk toezicht.

Het samenwerkingsverband zit in een overgangsfase wat betreft haar governancemodel. De huidige inrichting van de governance past binnen wet- en regelgeving, maar niet binnen het bindend advies van de po-raad om onafhankelijk toezicht binnen een samenwerkingsverband te realiseren. De roep om onafhankelijk toezicht komt voort uit mogelijke belangentegenstelling waar de aangesloten schoolbesturen mee te maken hebben. Als bevoegd gezag van hun eigen organisatie worden schoolbesturen geacht de belangen van hun school/ scholen te behartigen en als lid van het samenwerkingsverband moeten ze het collectieve belang van het samenwerkingsverband dienen.
In het najaar is door het bestuur opdracht gegeven om te komen tot een nieuw governancemodel dat recht doet aan de vormgeving van onafhankelijk toezicht.

1.7 Interne overleggen

Naast genoemde overleggen van de ALV, het bestuur en de OPR zijn er verschillende overleggen die georganiseerd worden vanuit het bureau.

Toelaatbaarheidscommissie
De Toelaatbaarheidscommissie (TLC) bestaat uit drie leden, te weten:
Een inhoudelijk voorzitter, een lid met brede orthopedagogische en didactische expertise en de secretariële ondersteuning.
De voorzitter heeft een gedelegeerde bevoegdheid om de toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) en arrangementen te ondertekenen. De TLC verzorgt per kwartaal management rapportage ter informatie aan de directeur.
Uitgebreide informatie is te lezen in het jaarverslag TLC 2018-2019. Deze is opgenomen in de bijlage en terug te vinden op de website.

De commissie is belast met:

- Het nemen van beslissingen over de toelaatbaarheid, de zwaarte en de duur van plaatsing, van de leerlingen die tot de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband vallen, tot het speciaal basisonderwijs (SBO) en het speciaal onderwijs (SO) cluster 3 en 4.

- Het nemen van beslissingen over de toekenning van arrangementen binnen het regulier basisonderwijs en het speciaal onderwijs cluster 3 en 4.
- Het monitoren van de aanvragen en hierover verslag uit te brengen aan de directeur en het bestuur van het samenwerkingsverband.

Trends toelaatbaarheidsverklaringen en deelnamepercentage
Ten opzichte van vorige schooljaren is het totaal aantal afgegeven TLV's gegroeid. Deze groei wordt veroorzaakt door een toename van het aantal aanvragen voor toelaatbaarheid tot het SO (zowel cluster 3 als 4). Er is binnen deze SO- aanvragen vooral een groei te zien van leerlingen die rechtstreeks, dus niet vanuit het reguliere basisonderwijs, het SO instromen. Voor het SBO zijn minder TLV's afgegeven ten opzichte van vorige schooljaren.
Zowel het SBO-als het SO-deelnamepercentage is iets gestegen ten opzichte van vorige schooljaren. Het SBO-deelnamepercentage ligt door de jaren heen lager dan het landelijke gemiddelde, het SO-deelnamepercentage ligt door de jaren heen iets hoger dan het landelijk gemiddelde. Het jaarverslag TLC 2018 – 2019 is terug te vinden op de website van PPO.

Bezwaarregeling
Er is één keer door een ouder een bezwaar ingediend. Door de bezwaaradviescommissie is dit niet ontvankelijk verklaard. Wel zijn adviezen van de commissie aan PPO opgevolgd.

Het kernteam en de samenwerking in de kringen
De kring vormt binnen het samenwerkingsverband het niveau waar afstemming tussen scholen plaatsvindt en waar met de inzet van beschikbare expertise én de jeugdhulp gearrangeerd wordt. We leggen de professionele verantwoordelijkheid voor het bepalen wat leerlingen nodig hebben, op de plek waar deze hoort: op de (reguliere) basisschool. De basisscholen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het organiseren van passend onderwijs voor alle kinderen binnen de kring.
In iedere kring is één van de directeuren voorzitter. De voorzitter organiseert de kringoverleggen en zit die voor. Tevens maakt de voorzitter deel uit van het kernteam.
In het kernteam komen de beleidsinitiatieven en de uitdagingen vanuit de scholen bij elkaar. De teamleider van PPO is voorzitter van het kernteam en de directeur PPO sluit aan.
De voorzitters van de kringen worden vanuit PPO gefaciliteerd voor de uitvoering van hun opdracht om passend onderwijs in gezamenlijkheid met de scholen van de kring vorm te geven. Per kring is € 4000 beschikbaar.
De intern begeleiders van een kring komen voor expertise deling en informatie uitwisseling bijeen. De onderwijsspecialisten zijn de trekkers van de IB-kringen.
Onderwerpen in het kernteam en de kringen waren: integraal arrangeren en samenwerking met jeugdhulp; voorbereiding ondersteuningsplan; missie en leidende principes; kwaliteitsbeleid en Perspectief op school; onderwijs aan begaafde leerlingen

en aanvraag subsidie; voor bereiding Parade 2.0; samenstelling van de kringen; jaarplan 2019-2020.
In een aantal kringen worden ook lokale onderwerpen geagendeerd en sluit de ambtenaar onderwijs aan.

Overleg onderwijsspecialisten
De onderwijsspecialisten komen één keer per 6 weken bijeen om zowel organisatorische als inhoudelijke thema's te bespreken. Hierin zijn onder andere onderstaande inhoudelijk onderwerpen besproken:

- Thuiszitters/ risicoleerlingen: presentatie thuiszittersteam AED/ overleg met leerplicht.
- Integraal arrangeren
- Handelingsgerichte diagnostiek
- Innovatie Dekkend Netwerk/onderwijs-jeugdhulp
- TLC zaken (toelaatbaarheidscommissie)
- Rol en positie van de onderwijsspecialist, nadenken over onderwijsvragen.
- Bespreken van de inputsessies voor het ondersteuningsplan.

Jaarlijks hebben alle medewerkers twee werkoverleggen met de teamleider. De werkoverleggen worden opgezet aan de hand van ontwikkelthema's in het jaarplan. Daarnaast gaat de teamleider minimaal 1x per jaar mee op werkbezoek met de onderwijsspecialisten.
Er zijn verschillende inhoudelijke werkgroepen rond thema's als dyslexiebeleid en hoogbegaafdheid, samenwerking met jeugdhulp, organisatie van flits- en groeibijeenkomsten. Ook zijn er tenminste 4 intervisiebijeenkomsten per jaar.

Werkgroep kwaliteit
Vier keer per jaar komt de werkgroep kwaliteit bij elkaar. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van reguliere- en speciale scholen, de jeugdhulp en het bureau. Besproken zijn de wijze waarop monitoring plaats vindt, de beschrijving van de basisondersteuning, samenwerking met de jeugdhulp en de invloed van het schoolconcept op de mogelijkheid om passend onderwijs vorm te geven.

Huis van het onderwijs
In het kader van een groeiende samenwerking binnen het kantoor is er een bestuurlijk overleg en een facilitair overleg. Doel van de samenwerking voor PPO is om faciliteiten te delen en daardoor een efficiëntie slag te maken. Partners binnen HvO zijn de bestuurskantoren van PROO Leiden, de Leo Kannergroep, Resonans en de Ambulant Educatieve Dienst.

1.8 Externe partners

Regio Leiden, OOGO regio

Overleg met (7) gemeenten regio Leiden
PPO voert samen met het VO-swv en het MBO Rijnland op overeenstemmingsgericht overleg (OOGO) met de zeven gemeenten die binnen de regio van ons swv vallen.
Het beleid wordt voorbereid in een ambtelijke werkgroep waarin de genoemde onderwijspartners en de gemeenteambtenaren vertegenwoordigd zijn.
Wat het overleg complex maakt is dat de 7 gemeenten verdeeld zijn over 3 jeugdhulpregio's. Leerplicht sluit hierbij aan.
In het OOGO worden afspraken gemaakt met gemeenten over 3 thema's: samenwerking onderwijs – jeugdhulp; het jonge kind; aansluiting VO-MBO. Deze afspraken worden vastgelegd in de ontwikkelagenda Leidse regio (zie bijlage).

Themagroep Jonge Kind Leidse regio
Deze groep werkt de ambities uit rond het jonge kind die zijn afgesproken in de ontwikkelagenda van het OOGO. Samen met vertegenwoordigers uit de voorschoolse voorzieningen, de GGD, jeugdhulpaanbieders, het JGT, VVE, integrale vroeghulp, het onderwijs, gemeenten en andere betrokkenen werken we aan gemeenschappelijke professionalisering, vroeg signalering, afstemming tussen voorschoolse voorzieningen en basisscholen rondom overdracht van informatie en meer.

Nieuwkomersoverleg
In dit afstemmingsoverleg willen we, schoolbesturen, gemeenten en samenwerkingsverbanden PO en VO komen tot gemeenschappelijk beleid rondom nieuwkomers en taalverwerving. Een onderzoek van Sardes helpt ons op weg.

Holland Rijnland

Afstemmingsoverleg drie samenwerkingsverbanden PO Holland Rijnland
Om beleid met de aangrenzende samenwerkingsverbanden op elkaar af te stemmen komen de drie directeuren (bestuurders) van Rijnstreek, Duin en Bollen en regio Leiden, 6 keer per jaar bijeen. Onderwerpen zijn onder andere: samenwerking met het speciaal onderwijs, capaciteit speciaal onderwijs en leerlingenstromen, bezwaar- en geschillenregeling, samenwerking met jeugdhulp, inkoopbeleid gemeente t.a.v. de jeugdhulp, voorkomen van thuiszitters en overleg met leerplicht, afstemming op landelijke ontwikkelingen.
4 keer per jaar is er overleg met de bestuurders en de directeuren van de 3 PO samenwerkingsverbanden.
4 keer per jaar voeren de 3 swv-en overleg met de bestuurders van het speciaal (basis) onderwijs in de regio Holland Rijnland over genoemde thema's.

Werkgroep Jeugd Onderwijs Zorg (JOZ)
In de werkgroep Jeugd, Onderwijs, Zorg zijn het onderwijs (PO, VO en MBO) en alle gemeenten in de regio Holland Rijnland op ambtelijk niveau vertegenwoordigd. Het is de *regionale* werkgroep op het gebied van samenwerking tussen onderwijs, en gemeenten. De werkgroep JOZ realiseert en brengt samenhang in de ambities, zoals die afgelopen 6 maart 2019 tussen gemeenten en het onderwijs zijn geformuleerd:
De afgesproken ambities:

1. Met preventie voorkomen dat specialistische ondersteuning nodig is;
2. Effectiever organiseren van jeugdhulp in relatie tot het onderwijs;
3. Arrangementen onderwijs en zorg voor jeugdigen met complexe problematiek;
4. Verbeteren aanpak verzuim en voortijdig schoolverlaten;
5. Een heldere route en werkproces in de afstemming tussen onderwijs en zorg.

De directeur van PPO vertegenwoordigt in dit overleg de samenwerkingsverbanden PO Holland Rijnland.
Met de start van de werkgroep JOZ zijn de Beleidstafel Holland Rijnland en de werkgroep Onderwijs-zorgarrangementen komen te vervallen.

Innovatie dekkend netwerk
In het kader van het realiseren van een dekkend netwerk zijn een stuurgroep en een werkgroep actief binnen de regio Holland Rijnland. De belangrijkste doelstelling is om afspraken te maken over ondersteuning aan kinderen op het snijvlak van onderwijs en jeugdhulp. Wet- en regelgeving maken deze combinatie vaak lastig of onmogelijk. Vanuit de JOZ-werkgroep is overleg met OCW om te komen tot nieuw landelijk beleid. De directeur is lid van de stuurgroep en onderwijsspecialisten maken deel uit van de werkgroep. Bij 2.8 wordt informatie gegeven over de doelstellingen van IDN. Vanuit OCW en VWS is de regio Holland Rijnland vanwege IDN uitgekozen als inspiratieregio in het kader van het landelijke project ‘met andere ogen’, van R. Peters.

Overleg samenwerkingsverbanden en Leerplicht
Belangrijk thema in dit overleg is het tijdig signaleren van risicoleerlingen. Dit zijn kinderen die ‘geoorloofd thuiszitten’ en ziek zijn om langdurig thuiszitten te voorkomen. Hier staat eveneens het onderwerp ‘doorzettingsmacht’ op de agenda.

1.9 Huisvesting

Sinds 1 januari 2018 is het kantoor van PPO gehuisvest op de Elisabethhof 21 te Leiderdorp. De vestiging in Leiderdorp was in eerste instantie tijdelijk voor twee jaar. Terugkeer naar Leiden in een kantooromgeving die passend is bij de ambities van het Huis van het Onderwijs (HvO) is de doelstelling. Tot op heden is geen geschikte kantoorruimte gevonden in Leiden. Er wordt actief gezocht. Het huidige huurcontract is verlengd tot en met december 2020.

1.10 AVG en Privacy beleid

Naar aanleiding van een quickscan is een actieplan opgesteld. Er is een interne contactpersoon met aandachtgebied gegevensbescherming. Deze contactpersoon draagt zorg voor het optimaliseren van processen m.b.t. gegevensbescherming, zorgt voor structurele kennisoverdracht naar het team (elke vergadering) en is intern aanspreekpunt voor vragen.
Concreet heeft het team een awareness-training privacy gehad van Berenschot. De contactpersoon heeft het team geïnformeerd over beveiligd mailen, beveiligd printen en het gevaar/afhandelen van datalekken.
Protocol bij data-lek is opgesteld.
Er wordt een register van verwerkingen gemaakt. Processen worden vastgelegd waar persoonsgegevens bij betrokken zijn. Er is een privacyverklaring voor medewerkers opgesteld. Met de partners in Huis van het Onderwijs is een functionaris gegevens bescherming (FG) aangesteld.

1.11 Ondersteuningsplan 2020-2024
Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van het voorbereiden van een nieuw ondersteuningsplan. PPO heeft een regiegroep ingericht. Externe ondersteuners begeleiden dit proces.
PPO hecht grote waarde aan een gedragen plan. Hiertoe heeft ze stevig ingezet op gesprekken met diverse betrokken partijen. PPO ervaart een grote betrokkenheid bij dit proces. Ook ervaart het bestuur van PPO dat de meningen over de koers voor de komende 4 jaar heel divers zijn en beïnvloed worden door uitdagingen die landelijk spelen zoals werkdruk en lerarentekort. Het blijkt niet eenvoudig om tot een gedragen koers te komen. Bovenstaande heeft ertoe geleid dat in december 2019 besloten is meer tijd te nemen dan vooraf gepland.

<u>Geformuleerde missie ondersteuningsplan 2020-2024</u>

De schoolbesturen binnen PPO regio Leiden werken samen om voor alle kinderen in de regio het recht op onderwijs waar te maken.

<u>De leidende principes in het ondersteuningsplan 2020-2024 zijn:</u>

1. De ontwikkeling van het kind is uitgangspunt bij de inrichting van het onderwijs.
2. Wij brengen expertise náár het kind.
3. We betrekken ouders, kinderen, leraren en partners actief bij het arrangeerproces.
4. We zorgen ervoor dat de uitkomst van het arrangeerproces haalbaar en praktisch uitvoerbaar is binnen de school.
5. We werken innovatief samen op kringniveau.

2 Kernactiviteiten en organisatiedoelen

2.1 Missie planperiode 2017-2020

De afgelopen jaren hebben we laten zien dat er veel goed gaat binnen het samenwerkingsverband. Wij willen echter nog beter. Wij willen samen nog eerder en beter kijken naar de ontwikkeling van kinderen en kinderen nog meer op maat ondersteunen. Hiertoe zetten we in op het verder versterken van onze lokale kringen en het verminderen van de druk op het S(B)O. Onze missie luidt:

Wij willen zo snel als mogelijk èn op maat ondersteuning bieden aan elk kind.

2.2 Visie

Het onderwijs
Wij streven naar passend onderwijs voor ieder kind, waar mogelijk en wenselijk binnen de wijk of gemeente. Als uitgangspunt hanteren we 'regulier waar het kan, speciaal waar nodig'. De school is in staat vroegtijdig de onderwijsbehoefte te bepalen en wordt in staat gesteld om met alle beschikbare expertise het arrangeren op schoolniveau mogelijk te maken. Het is dan ook van belang dat scholen hiertoe gefaciliteerd worden en met expertise en financiële middelen hun eigen kracht kunnen versterken. Wij willen dit bereiken en borgen met een afspraak over basisondersteuning op een hoog niveau.

Concrete doelen
In het ondersteuningsplan 2017-2020 heeft PPO beschreven vanuit welke visie zij de komende drie jaar aan passend onderwijs werkt. Die visie is vertaald naar ambities voor een aantal inhoudelijke aandachtsgebieden en een organisatiedoel. De ambities zijn echter hoofdlijnen, die een richting geven aan het concreet beleid in de planperiode. In een jaarontwikkelplan zijn op basis van het schooljaar zijn per ambitie concrete doelstellingen geformuleerd. Zie bijlage jaarontwikkelplan.
De inhoudelijke doelstellingen dragen ieder op hun eigen manier bij aan de missie van het samenwerkingsverband: Wij willen tijdig en op maat ondersteuning bieden aan elk kind.
De uitwerking van deze inhoudelijke doelstellingen vindt plaats binnen de kring. De kring vormt de organisatorische eenheid waarbinnen passend onderwijs vormgegeven wordt en de verantwoordelijkheid hiervoor gedeeld wordt.
De uitwerking van de organisatiedoelstelling vindt plaats door het bestuur en de ALV.

2.3 De basisondersteuning

Scholen hebben de opdracht vanuit hun autonome middelen zelf te arrangeren en expertise in te kopen. Scholen krijgen hiervoor 215 euro per leerling. Jaarlijks wordt op bestuursniveau de inzet van deze middelen verantwoord aan het samenwerkingsverband. Verantwoording van de inzet van deze middelen is te vinden in een bijlage bij dit verslag. Naast de autonome middelen, zet het samenwerkingsverband ook in op het versterken van de basisondersteuning op de scholen door expertise in te kopen bij de AED en deze beschikbaar te stellen aan de kringen, op basis van solidariteit. Inzet vindt plaats daar waar nodig. Tevens kunnen scholen gebruik maken van expertise vanuit het SBO. Samenwerking tussen de scholen in de kringen zorgt voor de verbinding op lokaal niveau. In iedere kring kiezen de scholen de mate waarin en de thema's waarop samen wordt gewerkt.

2.4 De route

De onderwijsspecialist van PPO is verbonden aan een kring van scholen. Zij ondersteunt de intern begeleiders van de scholen op het gebied van handelingsgericht werken. Daarnaast adviseert de onderwijsspecialist de school en de ouders bij het zoeken naar wegen om kinderen te ondersteunen in hun ontwikkeling. Welke expertise kan de school zelf inzetten? Welke ondersteuning is te vinden in het netwerk rond de school?

Als wordt vastgesteld in overleg met de ouders en in sommige gevallen met de jeugdhulp, dat ondersteuning binnen het regulier onderwijs het kind niet verder kan helpen, wordt de weg ingeslagen naar een gespecialiseerde voorziening. De onderwijsspecialist van PPO ondersteunt dit proces. Het besluit om een kind over te laten gaan naar het speciaal (basis) onderwijs wordt genomen in het ondersteuningsteam waarin ouders, de basisschool, de onderwijsspecialist van PPO, de jeugdhulp en soms de jeugdarts deelnemen. Het is de wettelijke taak van PPO om uiteindelijk de toelaatbarheidsverklaring voor het speciaal (basis) onderwijs af te geven.
Om dit arrangeerproces te versterken zijn directeuren, IB-ers geschoold in zo genaamde 'groeibijeenkomsten' die in 2019 voor het vijfde jaar werden gehouden. Dit jaar zijn ook expliciet de leraren uitgenodigd. Het thema was regie op arrangeren. Hoe versterk je ouders en leraar aan tafel? Hoe breng je het perspectief van de leerling goed in beeld?

Er zijn 4 bijeenkomsten georganiseerd met in totaal 110 deelnemers. Een beperkt aantal leraren heeft deelgenomen.

2.5 Expertise

Inzet AED en SBO

Binnen PPO regio Leiden kunnen scholen, wanneer de vraag van de leerling de mogelijkheid van de school overstijgt, na overleg met de onderwijsspecialist kosteloos gebruik maken van de expertise van PPO, AED en het SBO.

De expertise van het SBO wordt grotendeels ingezet in het Palet (jonge kind voorziening) en in de Impulsklassen. Logopedische ondersteuning gericht op NT 2 problematiek wordt eveneens vanuit SBO-expertise verzorgd.

De AED ondersteunt scholen onder andere in het begeleiden van leerlingen met motorische beperkingen, medische ondersteuning, vraagstukken rondom gedrag, hoogbegaafdheid, en leerlingen die behoefte hebben aan het werken met een eigen leerlijn. Aan iedere kring is een aantal uren gekoppeld, die in overleg met de onderwijsspecialist worden ingezet. De brede en actuele expertise van de AED is snel beschikbaar.
In het schooljaar 2018-2019 heeft PPO bij de AED het volgende ingekocht:
3194 uren cluster 3, 4791 Cluster 4, 1535 specialistenuren . Deze uren zijn grotendeels ook gebruikt. Bij cluster 3 is 99% van de uren ingevuld, bij cluster 4 is 96% van de uren verbruikt en van de specialistenuren is 81% ingezet. Vanuit de specialistenuren wordt ingezet op thema's als hoogbegaafdheid (gedragscomponent), selectief mutisme, handelingsgerichte diagnostiek, expertise t.b.v. perspectiefproject.
Afgesproken is dat de AED in het voorjaar van 2020 een tevredenheids-onderzoek uitvoert.

Scholen kunnen ook een beroep doen op de expertise van cluster 2 (spraak/taal en/of gehoor). Deze expertise wordt rechtstreeks aangevraagd bij cluster 2 en wordt niet bekostigd door het samenwerkingsverband.

Handelingsgerichte diagnostiek

We bieden elk kind zo snel mogelijk en op maat de ondersteuning die het nodig heeft. Bij deze missie past het preventief handelen en daarmee vroeg signaleren en begeleiden van het Jonge Kind. PPO en AED werken samen in het aanbod van handelingsgerichte diagnostiek voor het jong kind.
Het team handelingsgerichte diagnostiek bestaat uit 4 mensen van de ambulant educatieve dienst (AED), 2 mensen van PPO.
In totaal zijn er 16 trajecten aangevraagd in 2018-2019 van 15 verschillende scholen.

Palet

In augustus 2016 is er vanuit de expertisemiddelen van het SBO een observatievoorziening voor Jonge Kinderen gestart. Een kind blijft ingeschreven op de basisschool, maar krijgt tijdelijk en/of gedeeltelijk les op een andere locatie. Dit wordt vastgelegd in een symbioseregeling. In samenwerking met de basisschool worden de onderwijsbehoeften van het kind in beeld gebracht en wordt gekeken welke aanpak het best passend is. Terugplaatsing in het regulier basisonderwijs is niet het voornaamste doel, wel altijd het streven.
Kwantitatieve gegevens
Leerlingen
Augustus 2018: 7 kinderen waarvan 4 nieuwe kinderen.
Mei 2019: 10 kinderen, 6 nieuwe kinderen ingestroomd, 3 kinderen tussentijds uitgestroomd
Uitstroomgegevens
Tussen oktober 2018 en augustus 2019 zijn 9 kinderen uitgestroomd.
Ze zijn uitgestroomd naar:
SBO: 3, Cluster 3, ZML: 1, Cluster 4: 1, Basisonderwijs: 4

Uitgebreide verantwoording is te vinden in het evaluatieverslag Palet 2018-2019. Deze is terug te vinden op de website.
Er is in het schooljaar 2018-2019 het initiatief genomen om een tweede paletgroep op te richten binnen het regulier onderwijs. De kring Noord onderzoekt dit.

Nazorg Handelingsgerichte diagnostiek/Palet:
Nieuw gestart dit jaar is het nazorgplan voor het Palet en Handelingsgerichte diagnostiek (HGD). Het plan bestaat uit 2 delen.
1: Nazorgtraject voor de kinderen die Palet hebben bezocht of HGD traject hebben gehad. Er hebben nu ongeveer 4 nazorgtrajecten gelopen of lopend nog.
Deze nazorgtrajecten zijn gestart per september 2019.
2. Training: In 2018-2019 heeft een groep van 12 leraren/IB-ers een HGD-scholing voor groep 1-2 gevolgd. De scholing is positief ontvangen.
Dit schooljaar is een training HGD groep 3 gestart met 7 mensen. Ook start opnieuw een training HGD voor kleuters voor leraren/ib-ers

2.6 Overige faciliteiten en projecten

Het perspectiefproject

Het Perspectiefproject is erop gericht om een passend aanbod te doen aan kinderen met een lichte verstandelijke beperking in het kader van thuisnabij onderwijs. Het is initiatief van 7 scholen in de kringen Leiden-Noord en Zuid. Deze pilot heeft een looptijd van twee jaar (2018/2019, 2019/2020).

Een van onderwijsspecialisten van PPO is projectleider van het Perspectiefproject. De gemeente Leiden heeft een innovatiesubsidie toegekend en de schoolbesturen dragen bij als co-financier. Vanaf 2018-2019 draagt PPO 25.000 euro per schooljaar bij uit het innovatiebudget.
In 2019 heeft de uitvoering van de projectactiviteiten plaatsgevonden samen met de pilotscholen en de deelnemende organisaties: AED, JGT en de Vlieger. De Perspectiefklas werd in het Gebouw in Leiden Noord georganiseerd met de daarbij behorende pedagogische coaching van de leraar en ouderbijeenkomsten. Op alle deelnemende scholen werden leraren gecoacht bij didactische vragen.

Professionaliseringsaanbod

Om de kennis van mensen te versterken en actueel te houden organiseert PPO een (beperkt) nascholingsaanbod op onderwerpen vanuit het jaarontwikkelplan, maatschappelijke trends en verzoeken vanuit het veld. We hebben dit jaar het aantal flitsbijeenkomsten beperkt. Op het niveau van Holland Rijnland hebben we bijeenkomsten rondom dyslexie georganiseerd voor onderbouw, middenbouw en bovenbouw. Deze zijn druk bezocht.
Onderstaande aanbod heeft plaatsgevonden in 2018-2019:
Flitsbijeenkomsten, cursus Jonge Risicokind, groeibijeenkomsten, dyslexiebijeenkomsten

De Leidse Aanpak

De Leidse aanpak, gericht op talentontwikkeling, is een netwerkorganisatie van verschillende partijen in de Leidse regio. PPO is een van de opdrachtgevers en draagt financieel (€ 15.000) en in menskracht bij. Een onderwijsspecialist maakt onderdeel uit van de projectgroep. De onderwijsspecialisten worden geïnformeerd over de mogelijkheden van de Leidse aanpak en dragen op scholen en via de kringen bij aan de bekendheid van het aanbod.

Subsidie hoogbegaafdheid

In 2019 heeft PPO regio Leiden samen met het samenwerkingsverband VO Leiden, in afstemming met de scholen, bij het ministerie een subsidie aangevraagd om de kennis rondom hoogbegaafdheid in het onderwijs een impuls te geven. Deze subsidie is toegekend. Er is een projectleider aangesteld. De komende 4 jaren zal planmatig gewerkt worden aan het versterken van de kennis en vaardigheden rondom onderwijs voor en begeleiding van hoogbegaafde kinderen. Het accent komt te liggen op professionalisering van leerkrachten en aanbod voor het jonge kind.

2.7 Dekkend netwerk

Alle scholen hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de kinderen binnen hun samenwerkingsverband een dekkend netwerk van voorzieningen te realiseren. Vanwege de regionale functie van de SO-scholen is samenwerking met de aangrenzende samenwerkingsverbanden wenselijk en noodzakelijk. Deze samenwerking heeft in het verslagjaar geleid tot belangrijke initiatieven.

Er is een forse druk op het gespecialiseerd onderwijs. Het aantal plekken is beperkt. Instroomruimte gedurende het jaar is er nauwelijks. Het aantal kinderen met een toelaatbaarheidsverklaring voor een SO school neemt licht toe. Er vinden gesprekken plaats met de bestuurders van de SO-scholen in de regio Holland-Rijnland over flexibele instroom en een goede spreiding van de SO-voorzieningen over de regio. In dit kader is van elke SO-voorziening een profiel opgesteld om het aanbod in beeld te brengen.

Daarnaast zijn er twee ontmoetingen georganiseerd tussen de gedragswetenschappers van de S(B)O scholen en de onderwijsspecialisten van de samenwerkingsverbanden. Deze bijeenkomsten zijn erop gericht procedures binnen de samenwerkingsverbanden op elkaar af te stemmen en goed op de hoogte te blijven van het bestaande onderwijsaanbod in de regio.

Vanuit het samenwerkingsverband valt op dat onderwijsspecialisten van het samenwerkingsverband steeds vaker betrokken worden bij complexe casuïstiek in het SO. Vragen hebben vaak betrekking op de aansluiting onderwijs-jeugdhulp, leerrecht en leerplicht en verschil van inzicht tussen ouders en school.

2.8 Innovatie Dekkend Netwerk

Innovatie Dekkend Netwerk is een werkwijze die ontwikkeld is in opdracht van de samenwerkingsverbanden primair onderwijs en gemeenten in Holland Rijnland. Het traject startte in 2018 met een onderzoeksfase. Na de onderzoeksfase volgde een pilotfase en een implementatiefase. Tijdens de implementatiefase werkt Innovatie Dekkend Netwerk aan handvatten en kaders zodat professionals, beleidsmedewerkers kunnen werken aan oplossingen die goed onderbouwd, duurzaam en 'herhaalbaar' zijn voor jeugdigen die, ondanks dat ze kunnen leren, (dreigend) thuiszitter zijn. Holland Rijnland is met als onderwerp Innovatie Dekkend Netwerk één van de inspiratieregio's van het traject Met Andere Ogen. www.aanpakmetandereogen.nl

2.9 Arrangementen PPO

Vanaf januari 2019 kunnen scholen gedurende het proces van realiseren van passend onderwijs voor een leerling onder voorwaarden een arrangement aanvragen.
PPO kent vier arrangementen. Hiertoe zijn handreikingen arrangementen opgesteld.

1. Het overbruggingsarrangement.

Na afgifte van een TLV kan het voorkomen dat een leerling niet direct geplaatst kan worden in het S(B)O. Ook als er een indicatie is afgegeven voor OZC Orion kan het zijn dat een leerling niet direct plaatsbaar is. In deze gevallen kan de school waar de leerling ingeschreven staat een overbruggingsarrangement aanvragen van maximaal € 750,- per maand. Hierdoor heeft de school meer mogelijkheden om de betrokken leerling extra te ondersteunen gedurende de periode van overbrugging. Er zijn in het schooljaar 2018-2019 8 arrangementen afgegeven.

2. Het arrangement stimuleringsbijdrage bij een overstap van S(B)O naar regulier basisonderwijs.
   De reguliere basisscholen binnen het SWV PPO Leiden worden gestimuleerd om leerlingen vanuit het S(B)O aan te nemen. Een reguliere basisschool die een leerling vanuit het S(B)O opneemt kan een eenmalige bijdrage aanvragen om de leerling bij de overstap goed te kunnen ondersteunen. Bij overstap van SO naar regulier ontvangt de basisschool een eenmalige stimuleringsbijdrage. Voor een leerling die jonger dan 8 jaar is € 5000, voor een leerling vanaf 8 jaar: € 4500. Bij overstap van SBO naar regulier ontvangt de ontvangende school een eenmalige stimuleringsbijdrage van € 2.500. Van dit arrangement is in het schooljaar 2018-2019 nog geen gebruik gemaakt.

3. Het arrangement extra bekostiging Speciaal Onderwijs.
   Het arrangement kan worden aangevraagd wanneer er tijdelijk intensievere ondersteuning voor een leerling in het SO nodig is dan vanuit de bekostiging passend bij de toegekende TLV categorie geboden kan worden. Als het duidelijk is dat de leerling voor langere duur intensieve ondersteuningsbehoeften heeft kan beargumenteerd een hogere bekostigingscategorie worden aangevraagd. Er zijn in totaal 32 arrangementen in deze categorie aangevraagd.

4. Het bijzondere arrangement kan aangevraagd worden door een reguliere school in uitzonderlijke situaties wanneer de ontwikkeling van een kind vraagt om tijdelijke intensieve inzet, waarin de reguliere basisschool en hun bestuur financieel niet kunnen voorzien. Er zijn in het schooljaar 2018-2019 6 arrangementen aangevraagd.

2.10 Maatwerkinitiatieven in samenwerking met jeugdhulp

In 2018 zijn naast de bestaande onderwijs-zorgarrangementen een aantal maatwerkinitiatieven voorbereid of gestart in het kader van het realiseren van een dekkend netwerk en/of het realiseren van leerrecht voor kinderen. PPO heeft in deze initiatieven een ondersteunende, faciliterende en meedenkende rol.

Kinderen met autisme in de basisschool

Binnen de Merel Foundation, zorginstelling voor kinderen met autisme, is een groepje kinderen dat toe is aan onderwijs. Deze kinderen zullen altijd een combinatie van onderwijs en jeugdhulp behoeven. Het ligt niet in de verwachting dat deze kinderen volledig instromen in onderwijs.
In 2017-2018 zijn De Merelfoundation en basisschool de Vink een pilot gestart om een aantal kinderen vanuit de Merel Foundation in eerste instantie met een dagdeel per week deel te laten nemen in een reguliere klas met ondersteuning vanuit de Merel Foundation. Inmiddels is er een groep gestart in een eigen lokaal in basisschool De Vink waar 6 kinderen met autisme een combinatie van onderwijs en jeugdhulp krijgen aangeboden. De kinderen worden in de schoolse setting niet alleen cognitief uitgedaagd, maar ook leren ze sociale vaardigheden. Twee van deze kinderen zijn opgenomen in de hierboven beschreven pilot Innovatie Dekkend Netwerk. Dit heeft geleid tot intensivering van de samenwerking en het toevoegen van beleid. Innovatie Dekkend Netwerk heeft gezorgd voor de benodigde link en de toetsing aan wet- en regelgeving. Vanuit de Merelfoundation is het initiatief genomen tot een subsidieaanvraag voor een NSGK-klas. Ook is er een subsidie verstrekt vanuit de Tijdelijke Werk Organisatie (TWO) Holland Rijnland. PPO draagt €19.500 bij ten behoeve van het inzetten van een leraar. De leerlingen staan ingeschreven bij De Vink en hebben geen TLV.
De TWO heeft besloten dit initiatief structureel te financieren.
De kinderen binnen deze groep laten een opvallend goede ontwikkeling zien. Ze maken inmiddels integraal onderdeel uit van de schoolgemeenschap. Ze vieren de feesten mee, gaan mee op schoolreis en participeren naar vermogen mee in de reguliere groepen waarbij de ondersteuning door de deskundigen van de Merelfoundation altijd dichtbij zijn.

De Kleine Pont

De Walnoot (Gemiva, dagbesteding voor verstandelijk beperkte kinderen) en de Korte Vlietschool (gespecialiseerd onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen) hebben al lange tijd de wens leerrecht te realiseren voor kinderen van de Walnoot of kinderen die zowel het aanbod van de Walnoot als van de Korte Vlietschool nodig hebben. Deze kinderen kunnen profiteren van onderwijs, maar hebben nog niet de vaardigheden om in te kunnen stromen in een van de groepen van de Korte Vlietschool. Zij gaan op locatie van de Korte Vlietschool onderwijs-zorgarrangementen realiseren voor bovenstaande doelgroep. De doelstelling is dat de kinderen door ‘het nemen van de Pont’ toegroeien naar volledig onderwijs.

De voorziening is in maart 2019 gestart met 6 kinderen. De eerste ervaringen zijn positief. De betreffende kinderen krijgen een TLV laag met additionele bekostiging. Per kind zijn de kosten voor het samenwerkingsverband tussen €12.000 en €15.000.

'Over de grenzen'

Over de Grenzen is een voorziening, gesitueerd binnen een reguliere school, voor meerbegaafde kinderen voor wie binnen het regulier onderwijs geen passend aanbod gevonden kan worden. Het gaat om kinderen met een complexe ondersteuningsvraag. Het betreft een onderwijs-jeugdhulpaanbod. De groep wordt begeleid door een leerkracht en een pedagogisch medewerker bekostigd vanuit de jeugdhulp. De interne begeleiding wordt verzorgd vanuit de Anne Frank school. Er is een inhoudelijk en organisatorisch projectleider verbonden.
Er zijn 6 kinderen die gebruik maken van deze voorziening. Een deel van de kinderen maakt voltijds gebruik van dit aanbod, maar er zijn ook kinderen die deeltijd gebruik maken van 'Over de Grenzen'. Deze kinderen combineren dit met een aanbod op hun stamschool.
De onderwijsfinanciering wordt gedekt door de 3 samenwerkingsverbanden.

Leraar op de fiets Curium-Kanner

Het project richt op thuiszittende leerlingen, die wachten op behandeling in Curium-LUMC. Doel is om de leerlingen in een schoolritme te houden door een leraar aan huis onderwijs te laten verzorgen. Ook wordt huiswerk geboden. Gedurende een traject is een educatief therapeut verbonden, die waar nodig al deel van de diagnostiek kan verrichten. Het project is gestart in het schooljaar 2018-2019. PPO regio Leiden heeft in 2019 15.000 euro bijgedragen aan het project.

2.11 Thuiszitters en risicoleerlingen

PPO regio Leiden geeft in overleg met leerplicht per kwartaal het aantal thuiszitters door aan de inspectie. PPO heeft in het jaar 2019 ingezet op een verbeterd monitorsysteem, zodat we deze kinderen sneller en eenduidiger in beeld hebben.

Er zijn in het schooljaar 2018-2019 geen thuiszitters geweest volgende de daartoe geldende definitie. Dit zijn volgens de definitie in de wet: kinderen die 3 maanden ongeoorloofd thuis zitten.
Er zijn gemiddeld 5 leerlingen die onder de categorie absoluut verzuim vallen. De samenstelling wisselt gedurende het jaar. Er is voor deze kinderen geen schoolinschrijving. Voor een deel van deze kinderen is gedurende het jaar een passende school/voorziening gevonden.
Er is een groep van ongeveer 40 kinderen, van een wisselende samenstelling door het jaar heen, die (gedeeltelijk) niet naar school gaan om dat ze 'ziek' zijn gemeld of waarvoor

duidelijk dreiging is dat de schoolgang in het gedrang is. Deze kinderen vallen onder de categorie geoorloofd verzuim.

De risicokinderen zijn in beeld bij PPO en bij het regionaal bureau leerplicht. Samen met de jeugdhulp spannen (de schoolbesturen van) PPO zich in om deze kinderen zo snel mogelijk weer een passend onderwijs-jeugdhulp arrangement te bieden.
In overleg met de gemeenten zijn op het niveau van schoolbesturen en wethouders (OOGO) afspraken gemaakt over het in beeld brengen van de kinderen, die ziek zijn gemeld en niet naar school gaan. Deze vallen onder de categorie geoorloofd verzuim. Hiervoor geldt geen meldingsverplichting bij bureau Leerplicht. Omdat geoorloofd verzuim het risico op thuiszitten vergroot, zet RL in samenwerking met PPO in op het verder in kaart brengen van deze groep. Hierop voeren samenwerkingsverbanden en gemeenten beleid ter voorkoming van thuiszitten.

2.12 Herstelopdrachten van de Inspectie van het onderwijs

In mei 2019 heeft de inspectie ons een herstelopdracht opgelegd waarbij de inspectie vroeg om uiterlijk met ingang van het schooljaar 2019/2020 een structureel herstel van het dekkend netwerk van onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen te realiseren. PPO heeft hierin voorzien door in samenwerking met het bestuur van PROO Leiden met ingang 1 mei 2019 een voorziening te starten binnen het regulier basisonderwijs voor kinderen met een hoogbegaafde ontwikkeling en hoge gevoeligheid voor prikkels, die om verschillende redenen zijn vastgelopen in hun ontwikkeling. De voorziening heeft de naam ‘Over de grenzen’ gekregen. Leidend in het onderwijsaanbod zijn de ontwikkelings- en ondersteunings-behoeften van de kinderen met genoemd profiel.

2.13. Klachten en/of geschillen
In 2019 heeft de afhandeling plaats gevonden van een bezwaarschrift dat eind 2018 werd ingediend. Het bezwaar werd behandeld conform het samenwerkingsconvenant bezwaaradviescommissie van de samenwerkingsverbanden van de regio Holland Rijnland.

Het betrof een bezwaarschrift van een ouder tegen de beslissing van het samenwerkingsverband tot afgifte van een TLV voor het speciaal onderwijs. Er werd een hoorzitting belegd en vervolgens werd er een advies geformuleerd. De commissie was van mening dat de TLV terecht werd verstrekt en adviseerde gebreken aan de deskundigheidsverklaringen en de motivering te herstellen. Dit advies is opgevolgd.

3 Rapportage intern toezichthouder

De ALV is het toezichtsorgaan van het samenwerkingsverband PPO regio Leiden. Alle besturen van de scholen zijn lid en stemgerechtigd.
De taken van de ALV liggen statutair vast en richten zich op het vaststellen van de begroting en de benoeming van de registeraccountant. Daarnaast heeft de ALV de taak het bestuur te adviseren, het ondersteuningsplan en benoemen van het bestuur. (artikel 11 van de statuten)
De ALV is in 2019 4 maal bijeen geweest. De vergaderingen worden voorbereid met de voorzitter van het bestuur en met de directeur van het samenwerkingsverband.
De ALV heeft het reglement van de auditcommissie vastgesteld en het advies van de auditcommissie met betrekking tot de jaarrekening overgenomen door de jaarrekening goed te keuren. Complimenten zijn geuit: het jaarverslag is inhoudelijk en informatief.
Het toezichtskader is vastgesteld en het treasurystatuut wordt goedgekeurd.
Na vertrek van een bestuurslid, tevens penningmeester, heeft de ALV de heer Wim Klapwijk, bestuurder van de Vrijescholen Rijnstreek, mogen benoemen tot lid van het bestuur. De heer De Best is benoemd tot penningmeester.
Een onafhankelijk voorzitter van het bestuur is benoemd. Haar taak richt zich op de inrichting van een ander governance model uitgaande van onafhankelijk toezicht. Dit wordt in samenwerking gedaan met alle geledingen en zal onderwerp van gesprek zijn tijdens de komende leden vergaderingen. Het tijdspad is vastgesteld en zal leiden tot een voorstel, dat ter stemming wordt voorgelegd in de ALV.
De audit commissie heeft een positief advies uitgebracht ten aanzien van de begroting 2020 en de meerjarenbegroting. Het kon niet in stemming gebracht worden op de vergadering van december 2019, omdat het quorum niet aanwezig was. De ALV heeft een extra vergadering in januari 2020 belegd, waar de begroting en de meerjarenbegroting werden goedgekeurd.
Het bestuur informeert de ALV over de stand van zaken rondom het opstellen van het ondersteuningsplan. Het proces om te komen tot het opstellen van het nieuwe ondersteuningsplan is in gang gezet in 2018. In 2019 is dit proces voortgezet; de procedure om te komen tot een door alle geledingen gedragen plan vraagt meer tijd dan in het tijdspad opgenomen was. Dit leidt tot een wijziging in het tijdspad en mogelijk een verlenging van het huidig ondersteuningsplan.

Namens de ALV van het SWV PPO regio Leiden

Mevr. T. van der Wal
Voorzitter ALV

4 Financieel beleid en beheer

4.1 Allocatie en ondersteuningsmiddelen

a. Basis- en aanvullende ondersteuning

Het samenwerkingsverband stelt voor het regulier basisonderwijs middelen beschikbaar voor de (mede-) bekostiging van de ondersteuningsstructuur in de school, zoals interne begeleiding en de mogelijkheid om interventies en arrangementen uit te voeren voor leerlingen die aanvullende ondersteuning nodig hebben. De verwachtingen ten aanzien van de basisondersteuning zijn in het ondersteuningsplan geformuleerd en worden o.a. geëvalueerd middels het instrument Perspectief op School.

Vanaf 2019 zijn de middelen voor basis- en aanvullende ondersteuning niet meer gesplitst, maar vormen één bedrag, omdat voor veel scholen het onderscheid te diffuus is om daadwerkelijk van geoormerkte budgetten te kunnen spreken.
Het totale bedrag wordt door de besturen naar eigen inzicht ingezet en wordt jaarlijks verantwoord. De rapportage op deze verantwoording is in dit jaarverslag opgenomen.

In 2019 betrof de ondersteuningsmiddelen voor het basisonderwijs een bedrag van ruim 4,2 miljoen euro, gebaseerd op € 215.

b. Extra ondersteuning in het gespecialiseerd onderwijs

De kosten aan het speciaal (basis-) onderwijs worden centraal door het samenwerkingsverband gedragen. Dit betekent in de praktijk dat allocatie van middelen plaatsvindt na vermindering van de baten met de kosten aan het speciaal onderwijs (in deze verslagperiode ruim 4,5 miljoen euro) op basis van de reguliere telling en de peildatum 1 februari.
Het speciaal basisonderwijs heeft een deelnamepercentage dat lager is dan 2% (1,37% op 1 oktober 2018) en 1,39% op 1 oktober 2019), waardoor er in de praktijk geen sprake is van overdracht van middelen. Afgesproken is dat het overschot aan ondersteuningsmiddelen dat het speciaal basisonderwijs ontvangt aan rechtstreekse bekostiging, geïnvesteerd wordt in Het Palet (voorziening voor leerlingen van 4 tot 6 jaar, die ingeschreven blijven in het regulier basisonderwijs) en extra inzet van expertise waarop het regulier onderwijs een beroep kan doen. In 2018-2019 gaat dit om een bedrag van (afgerond) € 524.000 en in 2019-2020 om € 586.000.

In 2019 heeft het samenwerkingsverband wederom middelen gereserveerd voor het oplossen van knelpunten in het dekkend netwerk en knelpunten in de bekostiging van het speciaal onderwijs.

4.2 Overige kaders

Het samenwerkingsverband heeft op basis van de deelname aan het speciaal onderwijs en de leerlinggebonden financiering op de peildatum 1 oktober 2011 te maken met een jaarlijks afnemende vereveningskorting en dus stijgende baten. Hier wordt in de meerjarenbegroting op geanticipeerd (zie Continuïteitsparagraaf).
Als uitwerking van het ondersteuningsplan wordt per schooljaar een jaarontwikkelplan opgesteld, waarin de voortgang van bestaand beleid, nieuw vorm te geven beleid en de doelen daarvan worden geformuleerd en gepland. Mede op basis hiervan wordt de begroting opgesteld.
Uitgangspunten zijn onder andere:

- Het samenwerkingsverband blijft middelen gereserveerd houden voor het oplossen van knelpunten in het dekkend netwerk en knelpunten in de bekostiging van het (speciaal) onderwijs. Het vormgeven van beleid op dit punt gebeurt nog steeds in samenwerking met de omliggende samenwerkingsverbanden in Holland-Rijnland, waartoe o.a. het project innovatie dekkend netwerk is gestart.
- Het samenwerkingsverband zet expertise in voor het ondersteunen van de scholen bij de totstandkoming van arrangementen voor leerlingen met een aanvullende ondersteuningsbehoefte, en stelt daarnaast de ambulante ondersteuning, o.a. vanuit het speciaal onderwijs in natura beschikbaar door inhuur van capaciteit bij de regionale ambulante dienst.
- Bij de schoolbegeleidingsdienst Wassenaar wordt een onderwijsspecialist ingehuurd op basis van een meerjarencontract.
- Er worden (samen met de gemeente) middelen beschikbaar gesteld voor onderwijs aan kinderen in de vrouwenopvang Rosa Manus en voor een Leidse aanpak voor talentontwikkeling.

4.3 Financieel beheer

Het samenwerkingsverband heeft een planning & controlcyclus, waarin de totstandkoming van begroting, rekening en rapportages zijn vastgelegd.
De financiële perioderapportages waarin we de ontwikkelingen in de exploitatie bijhouden en markeren, worden evenals de concept begroting en concept jaarrekening voorgelegd aan en besproken met een auditcommissie bestaande uit een afvaardiging van bestuurders. Deze auditcommissie treedt op als verlengstuk van de interne toezichthouder (de algemene ledenvergadering) en adviseert deze over goedkeuring.
Het samenwerkingsverband heeft een beperkt aantal werkprocessen in de bedrijfsvoering. Hiervoor is een administratieve organisatie – interne controle (AO/IC) opgesteld.
Een procuratieschema en een treasurystatuut maken verder onderdeel uit van de protocollen waarmee het financieel beheer wordt uitgevoerd.

4.4 Treasury

Het bestuur van de vereniging is bevoegd tot het aangaan van financiële verplichtingen. Gestreefd wordt om de toegekende (rijks)middelen jaarlijks volledig in te zetten ten bate van de exploitatie, rekening houdend met te plegen investeringen op lange termijn.
De algemene doelstelling van het treasurybeleid voor de vereniging luidt:

- het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuut (rentemaximalisatie);
- het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen zijn verbonden (risicominimalisatie).

Het treasurystatuut voldoet aan de laatste wet- en regelgeving (2016 en de circulaires t/m december 2018).

4.5 Verantwoording ondersteuningsmiddelen regulier basisonderwijs 2019

4.5.1 Scholen en ondersteuningsmiddelen

De verantwoording van de ondersteuningsmiddelen over het kalenderjaar 2019 is op één na[1] door alle besturen aangeleverd.

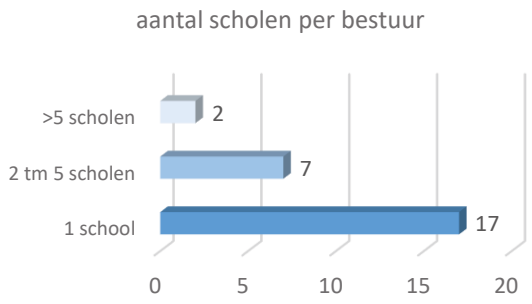

PPO regio Leiden telt 26 besturen, met 69 basisscholen; een kwart van de scholen is éénpitter.
De verantwoording is ingediend door 25 besturen met 65 scholen.

Over 2019 is € 3.912.281 aan ondersteuningsmiddelen verantwoord, gebaseerd op € 215 per leerling. Het onderscheid in middelen voor basisondersteuning en aanvullende ondersteuning is vanaf 2019 losgelaten, en in de verantwoording ook niet meer apart bevraagd.

4.5.2 Kwaliteit van de respons, aandachtspunten voor de volgende keer

Ten opzichte van de voorgaande jaren is de uitvraag wederom vereenvoudigd, zowel door het combineren van een aantal gegevens als door het opstellen van een apart format voor éénpitters. Niettemin blijven er een aantal verbeterpunten over die kunnen leiden tot aanpassing van de (toelichting op) de volgende uitvraag:

- De kosten gerelateerd aan passend onderwijs, zoals aan de ondersteuningsstructuur in de school en het maatwerk voor leerlingen, kunnen uiteraard niet alleen vanuit de ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband worden gedekt. Dit zal altijd gaan om een combinatie van middelen passend onderwijs en de lumpsum van de scholen. Hoewel gevraagd is de verantwoording te beperken tot de ondersteuningsmiddelen, is het niet voor alle besturen eenvoudig om dat ook te doen.
- De vraag voor hoeveel leerlingen aanvullende ondersteuning is verzorgd, is door 15 besturen ingevuld en door de overige besturen (met 30 scholen) op nul gehouden. De conclusie dat op 30 scholen geen maatwerk voor leerlingen heeft plaatsgevonden lijkt echter erg onwaarschijnlijk. Omgekeerd lijkt het aantal dat door sommige besturen wel is opgegeven weer onwaarschijnlijk groot, wat vraagtekens oproept over het verschil tussen een lichte of kleine interventie en aanvullende of extra ondersteuning.
  Voorgesteld zal dan ook worden om dit item een volgende keer te laten vervallen.

[1] *Een bestuur met 4 scholen kon door problemen met de administratieve infrastructuur niet leveren.*

4.5.3 Middelenverdeling bij meerpitters

De vragen rond allocatie van middelen hebben zich beperkt tot de responderende meerpitters.

	totaal 8
Allocatie	
De scholen beheren zelf alle middelen voor extra ondersteuning.	4
De scholen beheren een deel zelf, een deel beheert het bestuur.	4
Alle ondersteuningsmiddelen worden bovenschools beheerd.	0
Route	
De school arrangeert zelf/organiseert zelf aanvullende ondersteuning.	5
De school vraagt een arrangement aan bij het bestuur.	0
De school regelt eenvoudige arrangementen zelf en vraagt complexe/dure aan.	3
Bovenschoolse bestedingen	
Er zijn bovenschools/op bestuursniveau geen ondersteuningsmiddelen besteed.	6

Geconcludeerd kan worden dat ook bij de meerpitters vrijwel alle scholen zelfstandig kunnen opereren en arrangeren. Toch is er een kleine verschuiving t.o.v. 2018 zichtbaar. Twee besturen melden nu ook bovenschoolse uitgaven te doen (in 2018 één) en het aanvragen van complexe of dure arrangementen wordt nu door 3 besturen gemeld (in 2018 één).

4.5.4 Bestedingen

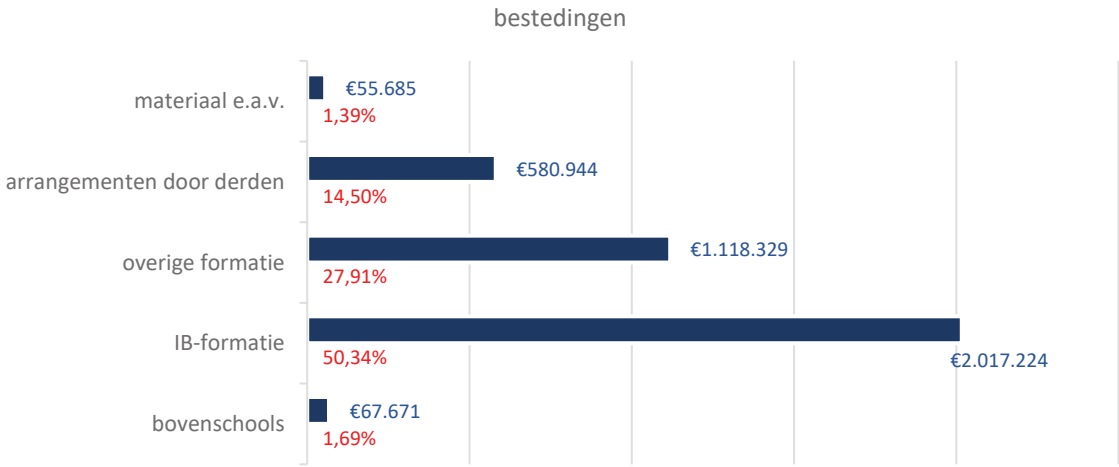

Zoals ook in voorgaande schooljaren het geval was, wordt het merendeel van de middelen in de eigen personeelsformatie geïnvesteerd.
Aan IB-formatie wordt 50,34% van de middelen besteed, wat een stijging is t.o.v. 2018 (45,13%). Evenals in vorige jaren verantwoorden met name de grotere besturen een groter deel van de totale middelen met IB-formatie dan éénpitters. Overigens zijn de totale uitgaven aan eigen personeel niet veel gestegen. Er wordt dus simpelweg meer met IB-formatie verantwoord dan met overige personele inzet.
De taken/functies van de overige personele inzet is vergelijkbaar met 2018:

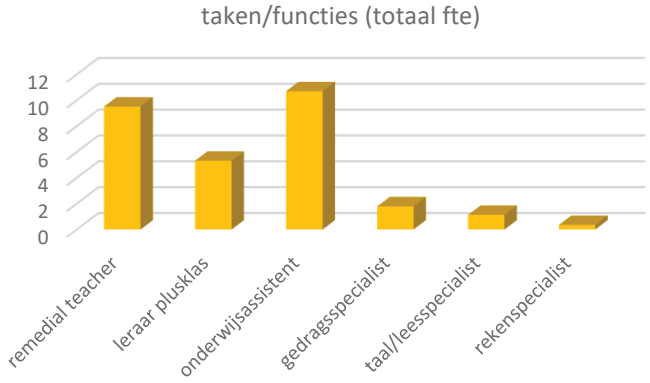

Opvallendste verschil in de bestemming van de middelen t.o.v. 2018 is de daling van kosten aan derden die arrangementen hebben uitgevoerd (gedaald van ruim € 725.000 naar bijna € 581.000).

4.5.5 Aantal leerlingen met aanvullende ondersteuning

Zoals in par.2 is vermeld, valt hierover nauwelijks te rapporteren. In totaal worden er 1118 leerlingen met aanvullende ondersteuning geteld, maar zoals gezegd gaat het hier waarschijnlijk om verschillende grootheden.

4.5.6 Saldo's en balans

Evenals vorig jaar heeft een aantal besturen meer middelen verantwoord dan zij hebben ontvangen van het samenwerkingsverband. De omvang hiervan is wel afgenomen, op uitdrukkelijk verzoek om de verantwoording zoveel mogelijk te beperken tot de ontvangen ondersteuningsmiddelen.
Vijftien besturen geven een (soms klein) negatief resultaat weer, van in totaal -€ 342.412.
M.n. PROO Leiden neemt een fors deel hiervan afgerond voor z'n rekening (-€ 350.000). Twee besturen geven in de verantwoording een positief saldo weer (in totaal € 173.514).
Slechts één bestuur heeft een noemenswaardige bestemmingsreserve op de balans (SCOL met € 473.000).

5 Continuïteit

5.1 Leerlingenaantallen en prognose

Leerlingen regulier basisonderwijs

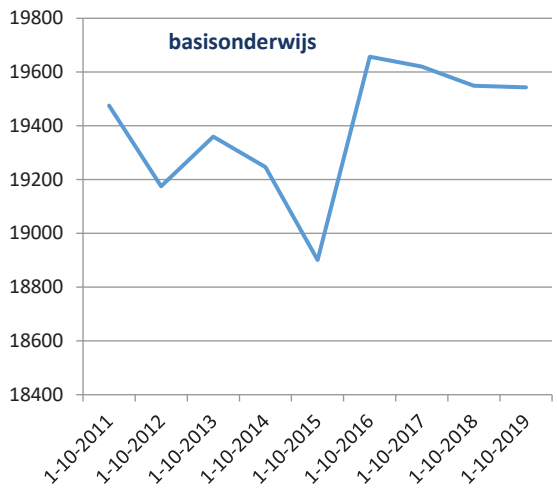

Het samenwerkingsverband telt (op 1 oktober 2018) 19.543 leerlingen in het regulier basisonderwijs. Dat is voor het eerst in langere tijd een afvlakking van de krimp (slechts 6 leerlingen minder dan het jaar daarvoor). Een prognose voor de komende jaren is momenteel lastig omdat de verscheidenheid in groeiende en krimpende scholen groot is. Gemiddeld wordt rekening gehouden worden met een voortgezette krimp van 0,17% jaarlijks.

Leerlingen in het speciaal (basis-)onderwijs

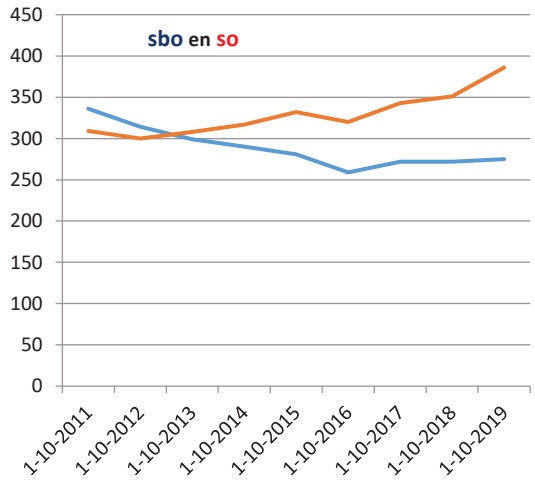

Na een aanvankelijk continue daling, neemt het aantal leerlingen op het sbo de laatste drie jaar weer licht toe. Met een deelnamepercentage van 1,39% is dit overigens nog steeds ver beneden landelijk gemiddeld (ca. 2,4%) en ook onder de bekostigingsnorm van 2%.
Het so maakt een grotere groei door, met name in de jongste leeftijdsgroep. Er moet, in het kader van de meerjarenbegroting, dan ook nog met lichte groei rekening worden gehouden.

De gemiddelde verblijfsduur in het SBO was (in 2018-2019) 2,75 jaar. Dat is korter dan landelijk gemiddeld, maar wel iets gestegen t.o.v. de voorgaande jaren.
Overigens kan dit ook betekenen dat de leeftijd van aangemelde leerlingen in de loop der jaren hoger is geworden.

De gemiddelde verblijfsduur in het speciaal onderwijs is 3,57 jaar.
Dat is boven landelijk gemiddeld (3,4 jaar) en ook iets hoger dan in 2014 (3,5 jaar), wat onderschrijft dat aanmelding op steeds jongere leeftijd plaatsvindt.
Ter vergelijking in 2014 zaten er 91 leerlingen jonger dan 8 jaar in het so, momenteel zijn dat er 117. Dit heeft wel een financieel gevolg (het TLV-tarief laag is voor jongere leerlingen hoger dan voor oudere leerlingen), maar dat is beperkt. Er is m.b.t. het jonge kind ook sprake van een forse stijging van het aantal rechtstreekse instromers in het speciaal onderwijs (dus vanuit de voorschoolse setting[2]). De stijging wordt dan ook niet door meer verwijzingen vanuit het basisonderwijs veroorzaakt en is de invloed hierop beperkt.

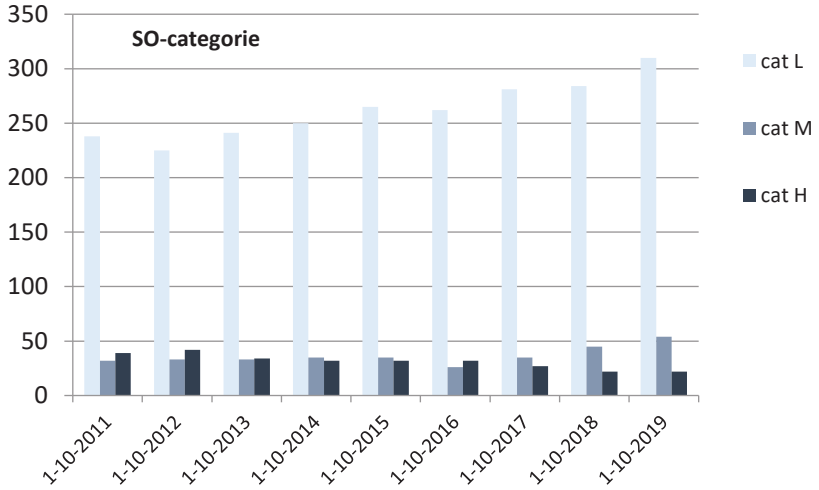

De toename in het so zit vooral bij de ondersteunings-categorie “laag” en de categorie “midden”.
Daarbij moet wel worden opgemerkt dat voor sommige leerlingen met een TLV-laag aanvullende arrangements-middelen beschikbaar worden gesteld omdat de ondersteuningsbehoefte nog onduidelijk is of als tijdelijk wordt gezien.

Met een deelnamepercentage van 1,95% aan het speciaal onderwijs boven het landelijk gemiddelde (ca. 1,7%). Dit deelnamepercentage wordt (net als bij het sbo) overigens ook beïnvloed door het afgenomen aantal leerlingen in het regulier basisonderwijs.

Samenvattend
Het aantal leerlingen in het regulier basisonderwijs zal de komende jaren nog iets kunnen afnemen. Het aantal leerlingen in het sbo en so zal op korte termijn nog groeien.

▪

[2] *Zie ook jaarverslag TLC: 56%.*

Beide bewegingen hebben een negatieve invloed op de vrij besteedbare middelen van het samenwerkingsverband. In de meerjarenbegroting wordt de komende jaren nog negatief begroot met dekking uit de algemene reserve, maar in de periode daarna (vanaf 2022) kan dekkend begroten leiden tot bezuinigingen.

5.2 Verevening

Als samenwerkingsverband hebben we als verevening een jaarlijkse korting op de middelen zware ondersteuning, waarbij de omvang van de korting afneemt:

	2019	2020	2021
afbouw	60%	30%	0
raming korting personeel	-€439.630	-€161.969	€ 0
raming korting materieel	-€ 32.712	€ 0	€ 0

5.3 Personele bezetting

Het samenwerkingsverband heeft naast een beperkte bezetting voor management en organisatie een uitvoeringsorganisatie met onderwijsspecialisten om scholen te begeleiden bij de route naar passende ondersteuning voor leerlingen.
Het samenwerkingsverband heeft in de verslagperiode in dienst:

Functie	*fte*
directeur	1,0000
managementassistent	0,6000
administratie	0,5063
teamleider	0,9000
psycholoog	0,2000
onderwijsspecialist	8,2756
totaal	11,4819

Bij het samenwerkingsverband waren in 2019 gemiddeld 12,14 fte werkzaam (11,77 in 2018). In de laatste maanden van 2019 is een trainée aangetrokken.

Het samenwerkingsverband ontbeert een beleids- en kwaliteitsmedewerker. Hiervoor was in de begroting 2019 vacatureruimte opgenomen, maar nog niet gerealiseerd. Na invulling in 2020 ziet de bezetting de komende jaren er naar verwachting als volgt uit:

2020	**2021**	**2022**
11,5 fte	11,5 fte	11,5 fte

5.4 Huisvesting

PPO regio Leiden is samen met de schoolbesturen PROO, Resonans, Leo Kanner en de ambulante dienst AED gehuisvest in het Huis van het Onderwijs", waarbij sprake is van gezamenlijk gebruik van ruimten en faciliteiten. Er rusten geen bijzondere verplichtingen op de huisvesting anders dan de looptijd van de huurovereenkomst.

5.5 Meerjarenbegroting

De begroting 2020 en de meerjarenbegroting zien er als volgt uit:

	2020	2021	2022	2023
leerlingen basisonderwijs	*19556*	*19553*	*19549*	*19546*
leerlingen sbo	*275*	*275*	*275*	*275*
totaal PO	*19831*	*19828*	*19824*	*19821*
deelnamepercentage sbo	*1,39%*	*1,39%*	*1,39%*	*1,39%*
leerlingen so	*386*	*394*	*394*	*394*
totaal aantal leerlingen	*20217*	*20221*	*20218*	*20215*
deelnamepercentage so	*1,95%*	*1,99%*	*1,99%*	*1,99%*

BATEN		2020	2021	2022	2023
I	**Rijksbijdragen**				
1.	lichte ondersteuning personeel	3.506.832	3.506.236	3.505.640	3.505.044
2.	lichte ondersteuning materieel	150.972	150.947	150.921	150.895
3.	zware ondersteuning personeel	7.331.545	7.330.316	7.329.087	7.327.858
	correctie i.v.m. verevening	-171.231	0	0	0
4.	zware ondersteuning materieel	633.402	633.296	633.190	633.084
5.	impuls schoolmaatschappelijk werk	51.988	51.728	51.469	51.212
	totaal rijksbijdragen	**11.503.508**	**11.672.522**	**11.670.307**	**11.668.093**
II	**Overige baten**				
1.	inkomend grensverkeer sbo	60.000	70.000	80.000	90.000
	subsidie begaafdheid	109.000	109.000	109.000	109.000
2.	overige bijdragen	25.000	25.000	25.000	25.000
	totaal overige baten	**194.000**	**204.000**	**214.000**	**224.000**
	totaal baten	**11.697.508**	**11.876.522**	**11.884.307**	**11.892.093**

LASTEN

I	Overdrachten	2020	2021	2022	2023
1.	**Speciaal onderwijs**				
1.1.	onderst bekostiging via DUO (personeel)	4.312.881	4.399.138	4.399.138	4.399.138
1.2.	onderst bekostiging via DUO (materieel)	370.008	377.408	377.408	377.408
1.3.	groei peildatum 1 februari	320.000	280.000	280.000	280.000
1.4.	(ontwikkeling) dekkend netwerk	202.000	150.000	150.000	150.000
	totaal SO	**5.204.889**	**5.206.546**	**5.206.546**	**5.206.546**
	Speciaal basisonderwijs				
2.	overdracht SBO >2% incl. groeitelling	0	0	0	0
2.2.	uitgaand grensverkeer SBO	45.000	40.000	40.000	40.000
	totaal SBO	**45.000**	**40.000**	**40.000**	**40.000**
3.	**Regulier basisonderwijs**	*€ 215*	*€ 215*	*€ 215*	*€ 215*
3.1.	ondersteuning basis + aanvullend	4.204.540	4.201.031	4.200.317	4.199.602
3.2.	(ontwikkeling) dekkend netwerk	228.000	198.000	198.000	198.000
		4.432.540	**4.399.031**	**4.398.317**	**4.397.602**
	totaal overdrachten	**9.682.429**	**9.645.577**	**9.644.863**	**9.644.149**

II	Management & organisatie	2020	2021	2022	2023
1.1.	loonkosten M&O (directie en staf)	220.000	220.000	220.000	220.000
1.2.	personeel van derden controlling	15.000	15.000	15.000	15.000
1.3.	personeel van derden overig	25.000	20.000	20.000	20.000
1.4.	overige personeelskosten	6.000	6.000	6.000	6.000
1.5.	arbozorg	1.000	1.000	1.000	1.000
1.6.	professionalisering (eigen personeel)	12.000	10.000	10.000	10.000
2.1.	huisvesting huur all-in	60.000	60.000	60.000	60.000
2.2.	kantoorkosten	19.000	19.000	19.000	19.000
2.3.	afschrijvingen	7.000	6.000	5.000	4.000
2.5.	verzekeringen/aansluitingen/abonnementen	6.500	6.500	6.500	6.500
2.6.	administratie en beheer	18.500	18.500	18.500	18.500
2.7.	accountancy	10.000	10.000	10.000	10.000
3.	PR en communicatie (incl. website)	18.000	8.000	8.000	8.000
4.	OPR faciliteiten	2.500	2.500	2.500	2.500
5.	bestuurskosten/representatie	40.000	20.000	20.000	20.000
		460.500	**422.500**	**421.500**	**420.500**

III	Uitvoeringsorganisatie en beleid	2020	2021	2022	2023
1.1.	loonkosten uitvoerend personeel swv	720.000	720.000	720.000	720.000
1.2.	personeel van derden uitvoering/vervangingen	50.000	50.000	50.000	50.000
1.3.	dotatie personele voorziening	8.000	8.000	8.000	8.000
1.4.	inhuur expertise (AED en SAD)	990.000	920.000	850.000	810.000
2.1.	kringen faciliteiten	30.000	30.000	30.000	30.000
3.	(overige) ontwikkeling en innovatie	151.000	150.000	150.000	150.000
4.1.	studiedagen/(flits-)bijeenkomsten werkveld	10.000	20.000	20.000	20.000
4.2.	conferenties: Parade 2020	100.000	0	0	0
5.1.	groeidocument	11.000	3.000	3.000	3.000
5.2.	PO-VO overdracht	10.000	10.000	10.000	10.000
5.3.	monitoring (POS)	53.000	20.000	20.000	20.000
6.	onvoorzien	5.000	5.000	5.000	5.000
		2.138.000	**1.936.000**	**1.866.000**	**1.826.000**

Samenvatting en resultaat	2020	2021	2022	2023
baten	**11.697.508**	**11.876.522**	**11.884.307**	**11.892.093**
overdrachten	9.682.429	9.648.372	9.647.657	9.646.942
management en organisatie	460.500	422.500	421.500	420.500
uitvoeringsorganisatie en beleid	2.138.000	1.936.000	1.866.000	1.826.000
lasten	**12.280.929**	**12.006.872**	**11.935.157**	**11.893.442**
resultaat	**-583.421**	**-130.349**	**-50.850**	**-1.349**
onttrekking bestemmingsreserve	-583.421	-130.349	-50.850	

5.6 Vermogenspositie – meerjarenbalans

Balansoverzicht

SWV PPO Regio Leiden	Balans 2019	Balans 2020	Balans 2021	Balans 2022	Balans 2023
Activa					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	24.334	22.334	20.334	18.334	16.334
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Vlottende activa					
Vorderingen	88.072	88.072	88.072	88.072	88.072
Effecten	0	0	0	0	0
Liquide middelen	1.155.095	580.184	461.139	421.594	431.550
Totaal	**1.267.501**	**690.590**	**569.545**	**528.000**	**535.956**
Passiva					
Eigen vermogen	933.761	346.850	215.805	164.260	162.216
Voorzieningen	19.960	29.960	39.960	49.960	59.960
Langlopende schulden	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	313.779	313.779	313.779	313.779	313.779
Totaal	**1.267.501**	**690.590**	**569.545**	**528.000**	**535.956**

Kengetallen

		2019	2020	2021	2022	2023
Solvabiliteit	*De mogelijkheid om alle schulden op lange termijn te voldoen.*	0.74%	0.50%	0,38%	0,31%	0,30%
Liquiditeit	*De mogelijkheid om alle schulden op korte termijn te voldoen.*	3.96	2.13	1,75	1,62	1,66
Rentabiliteit	*Geeft aan hoe de bedrijfsvoering is verlopen.*	-2.93%	-5.02%	-1,10%	-,043%	-0,02%
Weerstandsvermogen	*Hoogte van de reserves onder aftrek van de vaste activa, in relatie tot de totale exploitatie.*	8.20%	2.97%	1,82%	1,38%	1,36%

Toelichting vermogenspositie

Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel uitsluitend het weerstandsvermogen en mogelijke voorzieningen als vermogen aan te houden, en alle algemene reserve die dit te boven gaat zo snel mogelijk te bestemmen.

In 2019 is daartoe een bestemmingsreserve vastgesteld, die verder wordt opgehoogd met het resultaat over 2018. Deze bestemmingsreserve wordt benut t.b.v. de ondersteuningsmiddelen in het basisonderwijs en versterking van het dekkend aanbod.

Met een totaal eigen vermogen van € 904.233 op 31 december 2019 is de financiële positie van het samenwerkingsverband goed te noemen. Dit vermogen is opgebouwd uit:

- € 350.000 aan weerstandsvermogen/risicoreserve;
- € 554.233 bestemmingsreserve, verwerkt in de meerjarenbegroting ter dekking van de voorgenomen negatieve exploitatie (zie meerjarenbegroting).

5.7 Risicoanalyse en risicomanagement

5.7.1 Algemeen

Het samenwerkingsverband is primair een faciliterende organisatie, die schoolbesturen in staat stelt om passend onderwijs te verzorgen. Er is geen sprake van de exploitatie van gebouwen en de werkgeversrisico's zijn beperkt door het relatief kleine aantal personeelsleden.

Ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de exploitatie, zoals de ontwikkeling van leerlingenaantallen (bepalend voor de baten) en deelname aan het speciaal (basis-) onderwijs (bepalend voor een deel van de verplichte lasten) zijn redelijk te voorspellen op basis van nu en de afgelopen jaren zichtbaar geworden trends en de caseload van het samenwerkingsverband met betrekking tot de toelaatbaarheid. Groei of krimp, zowel van het regulier onderwijs als van speciale voorzieningen, kunnen dan ook goed ondervangen worden in de meerjarenbegroting.
Uitgaven aan speciale voorzieningen en de ondersteuningsmiddelen voor het regulier onderwijs vormen een communicerend vat: indien in de toekomst de kosten aan speciale voorzieningen zouden stijgen, kunnen de middelen voor ondersteuning in het regulier onderwijs worden beperkt. Er is dus ook geen noodzaak om een dergelijk risico te vertalen in een concreet bedrag aan weerstandsvermogen.
De risico's m.b.t. (te) hoge verplichte uitgaven aan speciale voorzieningen zijn wettelijk bij schoolbesturen belegd, door de regel dat indien de verplichte afdrachten aan het speciaal onderwijs het totale budget zware ondersteuning overschrijden, de aan het samenwerkingsverband deelnemende schoolbesturen navenant worden gekort op de eigen lumpsum (zie par.2).

De werkelijke risico's voor een samenwerkingsverband zitten in de kwaliteit van uitvoering van passend onderwijs. De kwaliteit van de te realiseren ondersteuning wordt bepaald door de scholen en hun besturen. Risico's als het niet realiseren van een afdoende niveau van ondersteuning moeten gemanaged worden in overleg met de besturen.
Het samenwerkingsverband vraagt 2016 verantwoording op bij de schoolbesturen, met name waar het de bestemming van ingezette middelen betreft. Vervolgens wordt via de

monitor “Perspectief op School” de ontwikkeling van de basisondersteuning gevolgd, en de afspraken die daarover in het ondersteuningsplan zijn gemaakt. Binnenkort wordt aanvang gemaakt met de opbouw van een (integraal) kwaliteitszorgsysteem.

Uiteraard zijn er ook risico’s die zich moeten vertalen in weerstandsvermogen. Naast de (beperkte) personele bezetting en dus enige werkgeversrisico’s, is er sprake van werkprocessen die bij onzorgvuldige afhandeling tot schaderisico’s kunnen leiden.

5.7.2 Korting op lumpsum schoolbesturen

Omdat in de vorige paragraaf gerefereerd wordt aan de “bottom line” regel dat schoolbesturen worden gekort op hun lumpsum indien de overdracht aan het speciaal onderwijs het budget zware ondersteuning overschrijdt, is het goed om hier aan te geven dat dit een scenario is, waarop de kans zo goed als nihil is:

	2020	2021	2022	2023
budget zware ondersteuning	€ 7.791.297	€ 7.961.194	€ 7.959.859	€ 7.958525
afdracht SO*	€ 5.002.889	€ 5.056.546	€ 5.056.546	€ 5.056.546

**door DUO op basis van 1 oktober en door het swv op basis van 1 februari*
*** cf. meerjaren prognose/meerjarenbegroting*

5.7.3 Mogelijke risico’s

De risico’s van het samenwerkingsverband zijn beperkt tot elementen van de bedrijfsvoering en de kerntaken. Dit leidt tot de volgende analyse:

<u>Personeelsmanagement</u>

Het samenwerkingsverband is een relatief kleine werkgever, maar kan niettemin met onverwachte, financiële gevolgen van dat werkgeverschap te maken krijgen. Dat zijn:

- Vervanging van personeel door arbeidsverzuim (ziekte, zwangerschap) waarbij de verzuimverzekering niet toereikend genoeg is voor het afdekken van de loonkosten aan vervanging.
  Het samenwerkingsverband niet meer aangesloten bij het Vervangingsfonds, omdat de kosten-batenanalyse daarvan negatief was (het samenwerkingsverband heeft uitsluitend onderwijsondersteunend personeel in dienst, waarvan de vervangingsdeclaratie een wachttijd kent). De UWV-uitkering tijdens zwangerschapsverlof is doorgaans niet toereikend voor de vervangingskosten. Vanaf 2020 wordt een eigen risicodrager-reserve opgebouwd.
- Arbeidsconflicten kunnen leiden tot juridische kosten, transitievergoedingen en uitkeringskosten. Dat laatste doet zich alleen voor indien een uitkering volgt op een ontslag dat niet onvermijdelijk is volgens het reglement van het Participatiefonds. Dit risico is in omvang en frequentie beperkt.

Bedrijfsvoering

De diverse administratieve processen kunnen leiden tot omissies, die vervolgens weer een financiële consequentie kunnen hebben. Deze werkprocessen zijn vastgelegd in een administratieve organisatie & interne controle (AO/IC) of handboek en de AO/IC van het administratiekantoor dat de financiële en personele administratie verzorgt. Samen met de borging van bevoegdheden in het elektronische betalingsverkeer (procuratieschema) en tenslotte de auditcommissie die de exploitatie volgt via rapportages, is er sprake van een afdoende risicobeheersing van de financiële bedrijfsvoering.

Na de specifieke aandacht in 2016 voor de wet Bescherming persoonsgegevens en de nieuwe wetgeving t.a.v. (de meldplicht van) datalekken is een quickscan uitgevoerd waarvan de actiepunten zijn uitgevoerd. Zo zijn de registratie en administratie van de TLV, het gebruik van het digitale Groeidocument (waarmee beveiligd verkeer van leerlingengegevens mogelijk is) AVG-proof.

Kerntaken

Aparte aandacht vraagt de 'verzilvering' of opvolging van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV). Het samenwerkingsverband geeft TLV's af met een bekostigingscategorie. Het overmaken van de categoriekosten door DUO wordt echter aangestuurd door de schooladministratie. Het samenwerkingsverband controleert dan ook tenminste eenmaal jaarlijks (na de 1 oktobertelling) of de in Kijkglas 2 (plaatsingen SO) geregistreerde TLV-categorieën corresponderen met de afgegeven TLV-besluiten.

Samenwerkingsverbanden worden steeds vaker geconfronteerd met de relatief hoge kosten die een passende oplossing voor 'thuiszitters' met zich meebrengt en situaties ronde en leerling waarin de regelgeving of het dekkend netwerk niet direct voorziet. Deze risico's zijn opgenomen in de begroting, o.a. via een "interventiebudget directeur". Ook zijn eventuele financiële gevolgen van geschillen in de begroting opgenomen.
Voor beide zaken geldt echter dat het stelposten betreft waarvoor calculatie vrijwel onmogelijk is, en dus een beroep op de risicoreserve niet is uit te sluiten.

5.7.4 Hoogte weerstandsvermogen

De analyse leidt tot een gewenst weerstandsvermogen of risicoreserve van € 350.000,- , gebaseerd op onderstaande specificatie:

		risico	impact	* kans	*	risicomanagement	risicoreserve
personeels-	1	vervanging van personeel bij ziekte en zwangerschap	extra loonkosten	5	3	risico-reserve	€ 75.000
management	2	arbeidsconflicten	juridische kosten	1	1	risico-reserve	€ 10.000
			transitievergoeding	4	2	risico-reserve	€ 40.000
			uitkeringskosten	4	3	risico-reserve	€ 40.000
	3	caseload calamiteiten in de bezetting	tijdelijke uitbreiding bezetting en loonkost	5	3	risico-reserve	€ 100.000
	4	bedrijfsongevallen	aansprakelijkheid werkgever, eigen risico	1	1	verzekering	€ 5.000
interne	1	mismanagement algemeen	bestuurdersaansprakelijkheid	3	1	verzekering	€ -
bedrijfsvoering	2	omissies in betalingsverkeer incl. fraude (intern en A	onverschuldige betalingen	3	1	AO-IC en AK	€ -
	3	omissies in salarisbetalingen en premie-afdrachten	boetes en nabetalingen	3	1	AK	€ -
	4	ongewenste contractuele verplichtingen	afkoopkosten	1	1	contractenregister	€ 15.000
	5	diefstal, inbraak, brand	vervangingskosten	1	1	verzekering	€ -
	7	ICT shutdown	continuïteit	2	1	extern systeembeheer	€ -
kerntaken	1	calamiteiten rond een leerling	noodzakelijke oplossing met financieel gev	2	3	gebudgetteerd	€ -
	2	verwijtbaar en aansprakelijk handelen personeelsle	aansprakelijkheid werkgever, eigen risico	1	1	verzekering	€ 10.000
	3	geschillen ondersteuningstoewijzing	uitspraak schadeloosstelling	4	3	-	€ 35.000
	4	geschillen privacyschending	uitspraak schadeloosstelling	2	2	software/gedragsregels	€ 20.000
onvoorzien	1	-	-	1	1	-	€ -
							€ 350.000
				*	*1*	*laag*	
					5	*hoog*	

Deze risicoreserve heeft momenteel de gewenste hoogte, zodat er geen dotaties zijn voorzien.

6 Exploitatie 2019

6.1 Exploitatie

Het exploitatieresultaat van het samenwerkingsverband over 2019 bedraagt -€ -333.922. Er was een negatief resultaat begroot van -€ 512.384. Een positief verschil derhalve van € 178.462.
Toelichting:

			Begroting 2019	Exploitatie 2019	*Exploitatie 2018*
BATEN					
I		**Rijksbijdragen**			
	1	Lichte ondersteuning personeel	3.424.703	3.517.158	*3.432.378*
	2	Lichte ondersteuning materieel	148.768	150.949	*149.285*
	3	Zware ondersteuning personeel	6.719.392	6.901.469	*6.528.859*
	4	Zware ondersteuning materieel	591.055	599.370	*559.069*
	5	Impuls SMW	47.000	50.824	*48.086*
			10.930.918	**11.219.770**	***10.717.678***
II		**Overige baten**			
	1	Grensverkeer SBO	48.000	39.162	*78.169*
	2	Overige baten (o.a. perspectiefproject)	0	42.016	*14.632*
		Derden bijdrage personeel (proo leiden verburg over de grenzen)	0	21.973	*0*
		Flitsbijeenkomsten	0	6.320	*5.000*
		Rentebaten	0	51	*0*
	3	Overige baten	25.000	55.457	*30.038*
			73.000	**164.980**	***127.838***
TOTAAL BATEN			**11.003.918**	**11.384.750**	***10.845.516***

In 2019 zijn er meerdere, tussentijdse aanpassingen van de normbedragen voor de personele component van de rijksbijdragen lichte en zware ondersteuning. Deze ophogingen van de tarieven, waaronder een betaling met terugwerkende kracht over het schooljaar 2018-2019, hebben in totaal geleid tot € 288.582 aan hogere baten.

Overige baten:
De baten aan grensverkeer sbo vallen lager uit dan begroot. Dit komt doordat een aantal door DUO geregistreerde gevallen grensverkeer ook verhuizingen betroffen, die niet onder de regeling vallen. Daarnaast waren er in 2018 relatief veel "1e jaars" grensverkeerleerlingen, waarbij eenmalig ook de basisbekostiging wordt gedeclareerd.
De eigen bijdragen van scholen en besturen overige baten betreffen indertijd (nog) niet in de begroting opgenomen projecten.

		Begroting 2019	Exploitatie 2019	*Exploitatie 2018*
LASTEN				
I	**Overdrachten**			
1	**Speciaal onderwijs**			
	Bekostiging via DUO (personeel)	3.822.559	3.878.185	*3.630.500*
	Bekostiging via DUO (materieel)	326.605	332.445	*317.367*
	Groei peildatum (incl. eenmalig € 6.000 S(B)O)	180.000	266.172	*201.059*
	Arrangementen	200.000	167.836	*0*
		4.529.164	**4.644.638**	***4.148.926***
2	**Speciaal basisonderwijs**			
	Overdracht SBO > 2%	0	0	*0*
	Groei SBO peildatum 1 februari	0	0	*0*
	Uitgaand grensverkeer SBO	45.000	26.931	*65.830*
		45.000	**26.931**	***65.830***
3	**Regulier basisonderwijs**			
	Basis + aanvullend regulier onderwijs (€ 215 per ll)	4.203.035	4.204.155	*3.774.960*
	Jonge Risico Kinderen (Het Palet 2e groep)	120.000	0	*19.072*
		4.323.035	**4.204.155**	***3.794.032***
Totaal overdrachten		**8.897.199**	**8.875.724**	***8.008.788***

Speciaal onderwijs:
De aanpassing van de lumpsumtarieven betekent ook verhoging van de ondersteuningsmiddelen voor het speciaal onderwijs (TLV-tarieven). Ook hier is voor een deel sprake van aanpassing met terugwerkende kracht. In totaal waren in 2019 de uitgaven aan ondersteuningsmiddelen voor het speciaal onderwijs € 102.640 hoger dan begroot.

Speciaal basisonderwijs:
Hier is geen overdrachtsverplichting omdat de deelname onder de 2% van het aantal leerlingen van het samenwerkingsverband zit**.** Het surplus dat de school ontvangt wordt volgens afspraak geïnvesteerd in het regulier in te zetten expertise en in Het Palet. Uitgaand grensverkeer: ook dit is t.o.v. 2018 afgenomen.

Regulier basisonderwijs:
Bij het opstellen van de begroting werd voor Het Palet uitgegaan van de vorming van een extra groep. Deze zal naar verwachting in 2020 worden gerealiseerd.

		Begroting 2019	Exploitatie 2019	*Exploitatie 2018*
II	**Managment & organisatie**			
1.1	Loonkosten (directie en staf)	266.423	205.437	*202.791*
1.2-1.3-1.4	Overige personele lasten	6.000	14.243	*9.952*
	Personeel van derden controller/kwaliteitszorg	58.500	61.838	*51.168*
	Personeel van derden overig	25.000	50.549	*19.482*
1.5	Arbozorg	3.000	1.242	*2.008*
1.6	Professionalisering	12.000	15.608	*7.044*
2.1	Huisvestingslasten (all-in)	85.000	83.746	*86.713*
2.2	Kantoorkosten	20.000	26.471	*28.327*
	Werving en selectie	0	0	*0*
2.3	Afschrijvingen	8.000	7.260	*6.456*
2.5	Verzekeringen en abonnementen	6.500	4.970	*5.763*
2.6	Administratie en beheer	18.000	17.714	*17.376*
2.7	Accountancy	8.000	10.057	*10.285*
	Adviseurskosten	0	0	*4.196*
3	PR en communicatiekosten (incl .website)	10.000	9.087	*5.288*
4	OPR faciliteiten	1.000	2.163	*350*
5	Bestuurskosten en representatie	10.000	22.126	*12.029*
Totaal managment & organisatie		**537.423**	**532.512**	***469.228***

Personeel en (loon-)kosten:
In de begroting 2019 werd geanticipeerd op uitbreiding van de beleidscapaciteit, maar deze is slechts gedeeltelijk gerealiseerd. Wel is in het laatste kwartaal met een traineeship uitgebreid.
De post ‘personeel van derden’ overschrijdt, m.n. door de inhuur van de tweede deskundige voor het TLV-advies, de totstandkoming van het nieuwe ondersteuningsplan en een onderzoek naar ‘integraal arrangeren’.
Bij professionalisering is meer dan begroot uitgegeven aan trainingen, w.o. mediation en training van het MT.
De niet begrote adviseurskosten betreft eenmalige inhuur van juridische ondersteuning.

OPR:
Naast vacatiegelden zijn ook uitgaven gedaan aan externe ondersteuning/advisering van de OPR inzake (de totstandkoming van) het ondersteuningsplan.

Bestuurskosten:
De bestuurskosten zijn hoger dan begroot door kosten aan de evaluatie van (de organen) van het samenwerkingsverband en governance.

		Begroting 2019	Exploitatie 2019	*Exploitatie 2018*
III	**Uitvoeringsorganisatie en beleid**			
1.1	Loonkosten uitvoerend personeel	723.680	775.115	*681.776*
1.2	Personeel van derden uitvoering	20.000	50.740	*34.495*
1.4	Herbesteding AB en expertiseteam	950.000	972.501	*944.052*
2.1	Faciliteren kringen	40.000	30.313	*36.000*
2.3	Dekkend netwerk innovatie onderwijs-jeugdhulp	100.000	136.293	*220.544*
	Dekkend netwerk regionale samenwerking/projectmanagement	20.000	38.417	*0*
2.4	Schoolmaatschappelijk werk (JGT) en OZC Orion	0	0	*27.906*
2.5	Rosa Manus	27.000	38.493	*49.911*
2.6	HB-project	0	8.043	*0*
2.7	De Leidse aanpak	15.000	15.000	*15.000*
3.	Studiedagen en bijeenkomsten	40.000	37.296	*29.927*
4.1	ICT groeidocument en monitoring	3.000	4.483	*0*
4.2	Monitoring	53.000	54.653	*33.240*
4.3	PO/VO	10.000	20.362	*17.369*
	Implementatie en professionalisering	0	20.027	*9.171*
	Beeldcoaching / Jonge kind	0	15.640	*6.297*
5	Ontwikkeling en innovatie	25.000	32.702	*40.010*
6	Interventies directie	40.000	33.475	*6.851*
1.3 /2.2/7	Overige uitgaven (onvoorzien + dotatie pers vrz)	15.000	26.886	*8.811*
Totaal uitvoeringsorganisatie en beleid		**2.081.680**	**2.310.437**	***2.161.360***

Personeel en (loon-)kosten:
De post loonkosten overschrijdt door niet declarabele vervangingskosten in de tweede helft van het schooljaar 2018-2019. Aangezien het personeelsbestand vooral uit OOP'ers bestaat, zijn de declaratiemogelijkheden beperkt en is er inmiddels besloten om eigen risicodrager te worden.
De post personeel van derden uitvoering overschrijdt door een aanvulling op detacheringsbasis vanuit PROO t.b.v. het advies 2e deskundige (voorbereiding TLV).

Ambulante begeleiding:
De indexering van de normbedragen en lumpsumtarieven heeft ook, conform de overeenkomst, geleid tot een nabetaling aan de AED. Het samenwerkingsverband heeft met de AED een overeenkomst voor onbepaalde tijd, en kan jaarlijks de omvang van de dienstverlening bijstellen.

Dekkend netwerk:
Hierin zijn zowel de uitvoering als het projectmanagement van "innovatie dekkend netwerk" opgenomen, als onderwijszorgarrangementen (waaronder arrangementen op De Sloep, de Kleine Pont en de overgangsgroep KDC-ZMKL) en de werkgroep OZA. In de begroting 2020 wordt dit verder uitgesplitst door arrangementskosten onder te brengen bij de overdrachten.
De kosten die gemaakt zijn aan Live worden door OCW in 2020 teruggevorderd, omdat deze gezien worden als een onrechtmatige besteding (€ 11.282).

Rosa Manus:
De leerkrachtkosten voor het onderwijs in deze vrouwenopvang worden gedeeld met de gemeente Leiden. De leraar is in dienst van PROO. Voor 2020 zal rekening gehouden moeten worden met een overeenkomstig hoger bedrag, omdat de loonkosten zijn gestegen..

Groeidocument en Monitoring:
Het groeidocument van Parantion wordt afgerekend per daadwerkelijk geactiveerde groeidocumenten.
Monitoring betreft "Perspectief op School". Via dit instrument hebben alle scholen de beschikking over het wettelijk verplichte schoolondersteuningsprofiel (SOP).

PO/VO:
Deze post overschrijdt de begroting, met name door hogere kosten (licenties) vanuit Onderwijs Transparant.

Implementatie en professionalisering:
Het Perspectiefproject was niet in de begroting 2019 opgenomen.
Daarnaast zijn er in 2019 voorbereidende werkzaamheden voor de Parade 2.0 uitgevoerd.

Ontwikkeling en Innovatie:
De overschrijding hiervan wordt veroorzaakt door de (indertijd niet begrote) aanloopkosten van het project "leerkracht op de fiets" van Curium ESB en de Leo Kannergroep.

Overige uitgaven:
Bij onvoorziene kosten zijn kosten opgenomen aan juridische ondersteuning en kosten aan IBP (informatiebeveiliging).

Resultaat

		Begroting 2019	Exploitatie 2019	*verschil*
baten		€ 11.003.918	€ 11.384.750	*€ 380.832*
lasten	overdrachten	€ 8.897.199	€ 8.875.724	*€ -21.475*
	management en organisatie	€ 537.423	€ 532.512	*€ -4.911*
	uitvoeringsorganisatie en beleid	€ 2.081.680	€ 2.310.437	*€ 228.757*
		€ 11.516.302	€ 11.718.673	
resultaat		€ -512.384	€ -333.922	*€ 178.462*

Ter dekking van het negatieve resultaat wordt € 178.462 minder onttrokken aan de daarvoor bestemde reserve dan begroot.

6.2 Treasury-verslag

In 2019 is noch belegd of vreemd vermogen aangetrokken. Het samenwerkingsverband beheert naast een betaalrekening uitsluitend een spaarrekening. Het saldo op 31-12-2019 van deze spaarrekening bedroeg € 250.243,-.

7 Jaarrekening

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2019

1	Activa	31 december 2019		31 december 2018	
		€		€	
1.1.2	***Materiële vaste activa***				
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	24.334		13.767	
			24.334		13.767
1.2.2	***Vorderingen***				
1.2.2.10	Overige vorderingen	0		21.915	
1.2.2.15	Overlopende activa	88.072		169.205	
			88.072		191.120
1.2.4	***Liquide middelen***				
1.2.4.2	Banken	1.155.095		1.387.086	
			1.155.095		1.387.086
	Totaal Activa		**1.267.501**		**1.591.973**

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2019

2	Passiva	31 december 2019		31 december 2018	
		€		€	
2.1	***Eigen vermogen***				
2.1.1.1	Algemene reserve	933.761		1.267.683	
			933.761		1.267.683
2.2	***Voorzieningen***				
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	19.960		13.583	
			19.960		13.583
2.4	***Kortlopende schulden***				
2.4.8	Crediteuren	170.526		158.434	
2.4.9.1	Loonheffing en premies	43.759		42.525	
2.4.10	Pensioenpremies	13.034		11.178	
2.4.12	Overige kortlopende schulden	1.392		804	
2.4.19	Overlopende passiva	85.069		97.766	
			313.780		310.707
	Totaal Passiva		**1.267.501**		**1.591.973**

Staat van baten en lasten 2019

	Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 In €
Baten			
Rijksbijdragen OCW	11.219.770	10.930.918	10.717.678
Overige baten	164.929	73.000	127.839
Totaal Baten	**11.384.699**	**11.003.918**	**10.845.517**
Lasten			
Personele lasten	976.506	990.103	936.337
Afschrijvingen	7.260	11.000	6.454
Huisvestingslasten	83.746	85.000	86.713
Overige instellingslasten	1.795.493	1.745.836	1.465.440
Doorbetalingen aan schoolbesturen	8.855.667	8.684.363	8.144.431
Totaal Lasten	**11.718.672**	**11.516.302**	**10.639.375**
Saldo baten en lasten	**-333.973**	**-512.384**	**206.142**
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	51	0	104
Saldo financiële baten en lasten	**51**	**0**	**104**
Exploitatieresultaat	**-333.922**	**-512.384**	**206.246**

Kasstroomoverzicht 2019

	2019		2018	
	€		€	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	-333.973		206.142	
Afschrijvingen	7.260		6.454	
Mutaties werkkapitaal				
- Vorderingen	103.048		-54.221	
- Kortlopende schulden	3.073		13.302	
Mutaties voorzieningen	6.377		237	
		-214.215		171.914
Ontvangen interest	51		104	
Betaalde interest	0		0	
		51		104
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen materiële vaste activa	-17.827		-3.066	
		-17.827		-3.066
Mutatie liquide middelen		-231.991		168.952
Beginstand liquide middelen	1.387.086		1.218.134	
Mutatie liquide middelen	-231.991		168.952	
Eindstand liquide middelen		1.155.095		1.387.086

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld, uitgaande van de continuïteitsveronderstelling met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's.

Vergelijking met vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten.

schattingen hebben betrekking op:
- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de voorziening onderhoud;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.
Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500, investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen
Als ondergrens voor het activeren van duurzame middelen wordt een bedrag van € 500 aangehouden. Deze ondergrens geldt per artikel of voor een groep van samenhangende artikelen.
De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages zijn:

Meubilair	6,67%	12,50%
Inventaris en apparatuur		6,67%
ICT		25,00%

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

Financiële instrumenten
Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waar (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien de instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverminderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handels- en overige vorderingen
Handels- en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen
Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

Afgeleide financiële instrumenten
De Vereniging Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Regio Leiden maakt geen gebruik van financiele derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant en spaarrekeningen, rekening houdend met de voorwaarden uit de Regeling belenen van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938 en de aanvulling daarop zoals opgenomen in de regeling van 5 december 2018 met kenmerk FEZ/1402273.

Vlottende activa

Vorderingen
De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het onderdeel "financiële instrumenten".

Liquide middelen
De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bevoegd gezag worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Algemene reserve
De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten.
Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.
Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

Resultaatbestemming
De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.
De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Pensioenvoorziening
Het bevoegd gezag heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Pensioenrechten
De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van januari 2020 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 94,1 %. Naar de stand van 31 december 2019 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 97,8 % (bron: website www.abp.nl).
De Vereniging heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Vereniging heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Personeelsvoorzieningen

Voorziening jubilea
De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40 jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening duurzame inzetbaarheid
In de voorziening duurzame inzetbaarheid is de verplichting per ultimo jaar opgenomen voor uitsluitend het gespaarde aanvullende verlof volgens de CAO PO. Met het basisbudget (40 uur bij ft) in combinatie met het aanvullende budget vanaf 57 jaar (130 uur bij ft) kunnen keuzes worden gemaakt die passen binnen de levensfase en de persoonlijke situatie en die de duurzame inzetbaarheid vergroten.

Voorziening langdurig zieken
De voorziening langdurig zieken is opgenomen ter dekking van de toekomstige loonkosten van personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening uitkeringskosten
Voor de toekomstige WW-verplichtingen is een voorziening gevormd. Bij de berekening is rekening gehouden met de medewerkers die per belansdatum een WW uitkering ontvangen en een inschatting van de werkhervattingskans per medewerker.

Voorziening transitievergoeding/outplacement
In de voorziening transitievergoeding/outplacement is de verplichting per ultimo jaar opgenomen voor te betalen transitievergoedingen en/of outplacement bij het beëindigen van het dienstverband.
Per balansdatum is duidelijk dat het dienstverband beëindigd zal gaan worden.

Kortlopende schulden
De grondslagen voor de waardering van schulden zijn beschreven onder het onderdeel “financiële instrumenten”.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten

Rijksbijdragen
De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) waar geen bestedingsplan aan ten grondslag ligt worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Niet-geoormerkte subsidies waaraan een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, worden op basis van een bestedingsplan toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen
Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten
Alle overige baten die kunnen worden toegerekend aan de exploitatie van het bevoegd gezag.

Lasten

Personeelslasten
Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van Vervangingsfonds en uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

Afschrijvingen
De afschrijvingslasten worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria rekening houdend met de economische levensduur.

Huisvestingslasten
Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten
De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en rentelasten
De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente opbrengsten en -kosten en kosten van ontvangen leningen

Resultaat
Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

Bepaling reële waarde
Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.
De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2019

1 **Activa**

Vaste activa

	Materiele vaste activa	Verkrijgings prijs t/m 2018	Cum.afschr. t/m 2018	Boek waarde 31-dec-18	Investe-ringen 2019	Desinveste ringen 2019	Afschrij-vingen 2019	Boek waarde 31-dec-19
1.1.2.3.0	Meubilair	9.938	-5.773	4.165	0	0	-769	3.396
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	2.231	-527	1.704	0	0	-279	1.425
1.1.2.3.2	ICT	37.736	-29.838	7.898	17.827	0	-6.212	19.513
		49.905	-36.138	13.767	17.827	0	-7.260	24.334

	Samenvatting materiele vaste activa en afschrijvingspercentages	Verkrijgings prijs t/m 2019	Cum.afschr. t/m 2019	Boek waarde 31-dec-19	Afschrijvingspercentages %	%
1.1.2.3.0	Meubilair	9.938	-6.542	3.396	6,67%	12,50%
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	2.231	-806	1.425		6,67%
1.1.2.3.2	ICT	55.563	-36.050	19.513		25,00%
		67.732	-43.398	24.334		

1.2.2	**Vorderingen**	31-dec-19 in €	31-dec-18 in €
1.2.2.10	Overige vorderingen	0	21.915
1.2.2.15	Overlopende activa	88.072	169.205
		88.072	191.120

1.2.2.10	**Overige vorderingen (specificatie)**	31-dec-19 in €	31-dec-18 in €
1.2.2.10.1	Vervangingsfonds	0	21.715
1.2.2.10	Overige vorderingen	0	200
		0	21.915

1.2.2.15	**Overlopende activa (specificatie)**	31-dec-19 in €	31-dec-18 in €
1.2.2.12	Vooruitbetaalde en/of vooruitgefactureerde posten	4.728	4.828
1.2.2.15	Overige overlopende activa	83.344	164.377
		88.072	169.205

1.2.4	**Liquide middelen**	31-dec-19 in €	31-dec-18 in €
1.2.4.2	Banken	904.852	1.136.913
1.2.4.2.1	Spaarrekeningen	250.243	250.173
		1.155.095	1.387.086

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2019

2	**Passiva**		
		31-dec-19	**31-dec-18**
2.1	**Eigen vermogen**	**in €**	**in €**
2.1.1.1	Algemene reserve	933.761	1.267.683
		933.761	1.267.683

		Saldo	Bestemming	Overige	Saldo
2.1	**Eigen vermogen (specificatie en resultaatverwerking)**	**31-dec-18**	**resultaat**	**mutaties**	**31-dec-19**
2.1.1.1	**Algemene reserve**				
2.1.1.1.2	Algemene reserve	1.267.683	-333.922	0	933.761
		1.267.683	-333.922	0	933.761

		31-dec-19	**31-dec-18**
2.2	**Voorzieningen**	**in €**	**in €**
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	19.960	13.583
		19.960	13.583

	Specificatie voorzieningen	**Saldo**	**Dotatie**	**Onttrekking**	**Vrijval**	**Saldo**
	dotaties / onttrekkingen	**31-dec-18**	**2019**	**2019**	**2019**	**31-dec-19**
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	11.245	5.107	-2.738	0	13.614
2.2.1.6	Voorziening personeel overig (DZI)	2.338	4.008	0	0	6.346
		13.583	9.115	-2.738	0	19.960

	Specificatie naar looptijd	**Kortlopend**	**Kortlopend**	**Langlopend**	**Saldo**
	voorzieningen	**deel < 1 jr**	**deel 1-5 jr**	**deel > 5 jr**	**31-dec-19**
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	0	7.281	6.333	13.614
2.2.1.6	Voorziening personeel overig (DZI)	0	6.346	0	6.346
		0	13.627	6.333	19.960

		31-dec-19	**31-dec-18**
2.4	**Kortlopende schulden**	**in €**	**in €**
2.4.8	Crediteuren	170.526	158.434
2.4.9.1	Loonheffing en premies	43.759	42.525
2.4.10	Pensioenpremies	13.034	11.178
2.4.12	Overige kortlopende schulden	1.392	804
2.4.19	Overlopende passiva	85.069	97.766
		313.780	310.707

		31-dec-19	**31-dec-18**
2.4.12	**Overige kortlopende schulden (specificatie)**	**in €**	**in €**
2.4.12.1	Schulden aan personeel	1.392	804
		1.392	804

		31-dec-19	**31-dec-18**
2.4.19	**Overlopende passiva (specificatie)**	**in €**	**in €**
2.4.16.0	Vooruitontvangen en/of vooruitgefactureerde posten	6.404	23.984
2.4.17	Rechten vakantiegeld	31.897	30.117
2.4.19.0	Overige overlopende passiva	46.768	43.665
		85.069	97.766

Overzicht geoormerkte doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar cf beschikking	
	Kenmerk	Datum	€	€	gereed	niet gereed
Totaal			0	0		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo boekjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	€	€	€	€
Totaal			0	0	0	0

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Saldo per 01-01-2019	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totaal kosten per per 31-12-2019	Saldo nog te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	€	€	€	€	€	€
Totaal			0	0	0	0	0	0

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurovereenkomst

Het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Leiden huurt een gedeelte van de Cooperatie Ambulante Educatieve Dienst (AED) aan de Elisabethhof 21 Leiderdorp.
De huurverplichting bedraagt ca. € 85.000 per jaar. Dit is inclusief servicekosten en facilitaire diensten, maar exclusief afschrijvingskosten en verbruiksartikelen.

Overige verplichtingen

Ten behoeve van de administratieve dienstverlening is een doorlopend contract afgesloten met Onderwijsbureau Hollands Midden (OHM) te Leiden. Deze werkzaamheden bevatten de financiele, personele- en salarisadministratie alsmede casemanagement. Dit contract is opzegbaar met een termijn van 9 maanden.

Het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Leiden heeft een overeenkomst van dienstverlening afgesloten met de Ambulante Educatieve Dienst U.A. te Leiden (AED) voor onbepaalde tijd. Partijen voeren jaarlijks overleg over de omvang en inhoud van de dienstverlening.
Voor schooljaar 2019-2020 wordt 7,32 FTE aan ambulante begeleiding ingezet vanuit de AED. Hiervoor worden 9.520 begeledingsuren geboden. De vergoeding voor genoemde periode bedraagt € 775.000.

Het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Leiden heeft een overeenkomst van dienstverlening afgesloten met de SchoolAdviesDienst Wassenaar (SAD) tot 31-07-2020. Voor schooljaar 2019-2020 worden 1.610 begeleidingsuren geboden. De vergoeding voor genoemde periode bedraagt € 161.000.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2019

		Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 In €
	Baten			
	Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1.0	OCW lumpsum	10.418.627	10.144.095	9.961.238
3.1.1.1.12	OCW	750.319	739.823	708.354
3.1.1.1.19	OCW overige subsidies	50.824	47.000	48.086
		11.219.770	**10.930.918**	**10.717.678**
	Overige baten			
3.5.2	Detachering personeel	21.973	0	0
3.5.10	Baten van derden	32.250	25.000	35.038
3.5.10.2	Overige baten	110.706	48.000	92.801
		164.929	**73.000**	**127.839**
	Totaal baten	**11.384.699**	**11.003.918**	**10.845.517**
	Lasten			
	Loonkosten personeel			
4.1.1.1	Loonkosten bestuur, directie en toezicht	1.023.297	990.103	1.048.735
		1.023.297	**990.103**	**1.048.735**
	Uitkeringen personeel en vervangers			
4.1.3.2	Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	-23.161	0	-69.746
4.1.3.3	Uitkeringen (-/-)	-23.630	0	-42.652
		-46.791	**0**	**-112.398**
	Personele lasten	**976.506**	**990.103**	**936.337**
	Specificatie personele lasten naar samenstelling			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	740.442	710.103	778.724
4.1.1.2	Sociale lasten	101.229	100.000	100.947
4.1.1.3	Premies Vf/Pf en Risicofonds	65.884	65.000	64.565
4.1.1.5	Pensioenlasten	115.742	115.000	104.499
	Totaal lonen en salarissen	**1.023.297**	**990.103**	**1.048.735**

In de pensioenlasten 2019 en 2018 zijn uitsluitend de werkgeverslasten opgenomen.

Bij de stichting waren in 2019 gemiddeld 12,14 FTE's werkzaam (2018: 11,77 FTE's)

Onderverdeeld naar:	2019	2018
Directie	1,00	1,00
Onderwijzend personeel	4,84	6,16
Onderwijs ondersteunend personeel	6,30	4,61
	12,14	**11,77**

Toelichting op de staat van baten en lasten 2019

		Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 In €
	Investeringen			
4.2.0.6	Investeringen in ICT	17.827	3.000	3.066
4.2.0.10	Overboekingsrekening mva naar balans	-17.827	0	-3.066
		0	**3.000**	**0**
	Afschrijvingen			
4.2.2.1	Afschrijvingskosten meubilair	769	1.000	803
4.2.2.2	Afschrijvingskosten inventaris en apparatuur	279	500	279
4.2.2.3	Afschrijvingskosten ICT	6.212	6.500	5.372
		7.260	**8.000**	**6.454**
	Huisvestingslasten			
4.3.1.0	Huur terreinen en gebouwen	83.746	85.000	86.713
		83.746	**85.000**	**86.713**
	Uitsplitsing accountantskosten			
4.4.1.1	*Honorarium onderzoek jaarrekening*	*9.347*	*0*	*14.520*
4.4.1.2	*Honorarium andere controleopdrachten*	*0*	*0*	*0*
4.4.1.3	*Honorarium fiscale adviezen*	*0*	*0*	*0*
4.4.1.4	*Honorarium andere niet-controledienst*	*0*	*0*	*0*
		9.347	***0***	***14.520***
	Overige lasten			
4.4.5.3	Centrale organisatie	337.561	213.000	164.804
4.4.5.4	Beleid / projecten	195.014	183.000	180.718
4.4.5.5	Autonome ondersteuning	49.115	160.000	13.148
4.4.5.1	Gespecialiseerd onderwijs	1.213.803	1.189.836	1.106.770
		1.795.493	**1.745.836**	**1.465.440**
4.4	**Overige instellingslasten**	**1.795.493**	**1.745.836**	**1.465.440**
	Doorbetalingen aan schoolbesturen			
4.5.1.1	Doorbetaling aan (V)SO	4.210.630	4.181.328	3.947.868
4.5.2.1	Doorbetaling groeibekostiging (V) SO	266.172	180.000	201.059
4.5.3.0	Overige doorbetalingen	4.378.865	4.323.035	3.995.504
		8.855.667	**8.684.363**	**8.144.431**
	Totaal lasten	**11.718.672**	**11.516.302**	**10.639.375**
	Financiële baten en lasten			
	Financiële baten			
6.1.1	Rentebaten en dividenden	51	0	104
		51	**0**	**104**
	Resultaat	**-333.922**	**-512.384**	**206.246**

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Het exploitatieresultaat over het jaar 2019 bedraagt € 333.922 negatief.

Het bestuur stelt voor om het exploitatieresultaat te bestemmen aan de onderstaande reserves.

Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

	Stand 31-dec-18	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-dec-19
	€	€	€	€
Algemene reserve	1.267.683	-333.922	0	933.761
	1.267.683	-333.922	0	933.761

Gebeurtenissen na balansdatum

De Inspectie van het Onderwijs heeft in november 2018 onderzoek verricht naar de rechtmatige besteding van onderwijsbekostiging bij Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden. Dit heeft geleid tot het gedeeltelijk terugvorderen van de bekostiging voor de personele instandhouding voor het schooljaar 2018-2019 voor in totaal € 11.282. Dit bedrag zal in mindering worden gebracht op de lopende bevoorschotting in kalenderjaar 2020.

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Per 31 december 2019 zijn er financiële of organisatorische banden met de volgende rechtspersonen:

Naam	Juridische vorm	code activiteiten
Openbaar Primair Onderwijs Oegstgeest	Stichting	4
Wassenaarse Schoolvereniging Kievietschool	Vereniging	4
Ver. t.inst. en best. vd CBS Joris de Witte	Vereniging	4
Vereniging voor Voorbereidend Onderwijs	Vereniging	4
Vereniging Hofdijckschool	Vereniging	4
Vereniging Nutsschool Wassenaar	Vereniging	4
Stichting Islamitische Basisscholen	Stichting	4
Prot Chr Schoolvereniging Voorschoten	Vereniging	4
Stg Kath en Openb Onderwijs Noord-Hofland	Stichting	4
Stg Samenwerkende Basisscholen Alkemade	Stichting	4
Stg Prot Chr Basisonderwijs Leiderdorp	Stichting	4
Stichting Montessori Onderwijs Zuid-Holland	Stichting	4
Stg Vrije Scholen Rijnstreek	Stichting	4
Stichting Morgenwijzer Alphen aan den Rijn	Stichting	4
St RK Alg Bijz en Op. PO Panta Rhei	Stichting	4
Gereformeerd Primair Onderwijs West-Nederland	Stichting	4
Stg Openbare Scholengemeenschap Leiderdorp	Stichting	4
Stg ABS Oegstgeest	Stichting	4
St. Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar	Stichting	4
Stg Openb Primair en Speciaal Onderwijs Leiden	Stichting	4
St. Voorschotense Openbare School	Stichting	4
Stichting Nutsschool Voorschoten	Stichting	4
Stg. Confessioneel Onderwijs Leiden	Stichting	4
Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar	Stichting	4
Prot. Chr. Onderwijs Wassenaar	Stichting	4
Stg Katholieke Scholen Oegstgeest	Stichting	4
Eerste Leidse Schoolvereniging	Vereniging	4
Vereniging Montessori Wassenaar	Vereniging	4
Cooperatie Ambulante Educatieve Dienst	Vereniging	4
Stichting Speciaal Onderwijs Leiden e.o.	Stichting	4
Stichting prof. Dr. Leo Kanner School	Stichting	4

WNT-verantwoording 2019

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Per 1 januari 2016 is de maximale beloning afhankelijk van het aantal complexiteitspunten van de organisatie. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden van toepassing zijnde regelgeving het WNT maximum voor het onderwijs.

Het bezoldigingsmaximum in het boekjaar 2019 is € 194.000 Aantal punten NVT

Het algemeen bezoldigingsmaximum is van toepassing op de samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Voor elke hieronder vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post overige vorderingen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1	R.J. van den Berg	
Functiegegevens	Directeur	
Duur functievervulling 2019	1-jan-19	31-dec-19
Deeltijdfactor in fte	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning incl. onkosten	86.074	
Beloning betaalbaar op termijn	15.146	
Subtotaal	101.220	
Individueel WNT-maximum	**194.000**	
Onverschuldigd betaald bedrag		
Totaal bezoldiging	**101.220**	
Motivering indien overschrijding		
Gegevens 2018		
Functiegegevens		
Duur functievervulling 2018	1-jan-18	31-dec-18
Deeltijdfactor in fte	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging 2018		
Beloning incl. onkosten	85.682	
Beloning betaalbaar op termijn	14.682	
Totaal bezoldiging 2018	**100.364**	
Individueel WNT-maximum	**189.000**	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	R.J. de Jong		N. Teeuwen	
Functiegegevens	Voorzitter		Voorzitter	
Duur functievervulling 2019	1-jan-19	30-nov-19	1-dec-19	31-dec-19
Bezoldiging				
Bezoldiging totaal	0		0	
Individueel WNT-maximum	26.628		2.472	
Onverschuldigd betaald bedrag				
Totaal bezoldiging	**0**		**0**	
Motivering indien overschrijding	nvt		nvt	
Gegevens 2018				
Functiegegevens	Voorzitter		Voorzitter	
Duur functievervulling 2018	1-jan-18	31-dec-18	1-jan-18	31-dec-18
Bezoldiging 2018				
Bezoldiging totaal	0		0	
Totaal bezoldiging 2018	**0**		**0**	
Individueel WNT-maximum	29.100		**0**	

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
Secretaris / vice voorzitter	M.A.J.A. de Pinth
Penningmeester	A. de Best
Lid	K. Roosjen
Lid	H. van Alphen
Lid	S.G. Verheul
Lid	W. Klapwijk
Lid	I.H. Weijdema
Lid	R.J. de Jong

3. Overige rapportageverplictingen op grond van de WNT

Niet van toepassing

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	21668
Naam instelling	Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden
KvK-nummer	59346914
Adres	Elisabethhof 21, 2353 EW LEIDERDORP
Telefoon	071-5351710
E-mailadres	info@pporegioleiden.nl
Website	www.pporegioleiden.nl

Contactpersoon

Naam	Mevrouw N. Teeuwen
Adres	Rooseveltstraat 18, 2321 BM Leiden
Telefoon	071-5166600
E-mailadres	info@ohm.nl

Aan de algemene ledenvergadering en
het bestuur van
Vereniging Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden
Lammenschansweg 130D
2321 JX LEIDEN

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2019 van Vereniging Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de algemene ledenvergadering voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.
In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De algemene ledenvergadering is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de algemene ledenvergadering onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 23 juni 2020

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

De heer C. Rabe
Registeraccountant

Ondertekening van de jaarrekening

Hierbij stellen wij de jaarrekening 2019 sluitend met een resultaat van € -333.922 vast.

Leiden juni 2020

Voorzitter

Secretaris/Vice voorzitter

Penningmeester

Bestuurslid

Bestuurslid

Bestuurslid

Bestuurslid

Bestuurslid

Bestuurslid

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Bijlagen

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Bijlage: Meerjarenbegroting

Personele bezetting	JRK	BEGR	BEGR	BEGR
(stand 31/12)	2019	2020	2021	2022
Personele bezetting in FTE				
- Management/Directie	2,1063	2,1063	2,1063	2,1063
- Onderwijzend Personeel	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
- Overige medewerkers	9,3756	9,3756	9,3756	9,3756
Totaal	11,4819	11,4819	11,4819	11,4819

	JRK	BEGR	BEGR	BEGR
ACTIVA	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Materiële vaste activa	24.334	17.334	11.334	6.334
Vorderingen/overlopende activa	58.544	60.000	60.000	60.000
Liquide middelen	1.155.095	574.948	449.903	403.358
TOTAAL ACTIVA	**1.237.973**	**652.282**	**521.237**	**469.692**

	JRK	BEGR	BEGR	BEGR
PASSIVA	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Algemene reserve	904.233	317.322	186.277	134.732
Voorzieningen	19.960	19.960	19.960	19.960
Kortlopende schulden	313.780	315.000	315.000	315.000
TOTAAL PASSIVA	**1.237.973**	**652.282**	**521.237**	**469.692**

	JRK	BEGR	BEGR	BEGR
BATEN	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Rijksbijdrage	11.219.770	11.609.017	11.778.032	11.775.818
Overdrachten schoolbesturen				
Overige baten	135.401	85.000	95.000	105.000
TOTAAL BATEN	**11.355.171**	**11.694.017**	**11.873.032**	**11.880.818**

	JRK	BEGR	BEGR	BEGR
LASTEN	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Personeelslasten	976.506	2.047.000	1.970.000	1.900.000
Afschrijvingen	7.260	7.000	6.000	5.000
Huisvestingslasten	83.746	60.000	60.000	60.000
Overige Lasten	1.627.657	484.500	322.500	322.500
Doorbetalingen aan schoolbesturen	9.023.503	9.682.429	9.645.577	9.644.863
TOTAAL LASTEN	**11.718.672**	**12.280.929**	**12.004.077**	**11.932.363**
Saldo baten en lasten	**(363.501)**	**(586.911)**	**(131.045)**	**(51.545)**
Saldo financiële bedrijfsvoering	51	-	-	-
TOTAAL RESULTAAT	**(363.450)**	**(586.911)**	**(131.045)**	**(51.545)**

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelmina-plein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Bijlage: Schoolbesturen

	Schoolbesturen		Aantal leerlingen
1	St. SBO De Vlieger	Eenpitter	275
2	Eerste Leidse Schoolvereniging	Eenpitter	285
3	Gereformeerd Primair Onderwijs West-Nederland	Eenpitter	197
4	Montessori Onderwijs Zuid-Holland	Eenpitter	292
5	Openbaar Primair Onderwijs Oegstgeest	2-5 scholen	1353
6	Prof. Dr. Leo Kanner Onderwijsgroep	Eenpitter	16
7	PROOLeiden- Leiderdorp	Meer dan 5	4970
8	Prot. Chr. Onderwijs Wassenaar	Eenpitter	374
9	Prot. Chr. Schoolvereniging Voorschoten	2-5 scholen	859
10	St. Resonans	Eenpitter	
11	St. Confessioneel Onderwijs Leiden	Meer dan 5	4230
12	St. Islamitische Basisscholen	Eenpitter	91
13	St. Katholiek en Openbaar Onderwijs Noord-Hofland (Vink)	Eenpitter	230
14	st. Katholiek Onderwijs Wassenaar	2-5 scholen	653
15	St. Katholieke Scholen Oegstgeest	Eenpitter	415
16	St. Nutsbasisschool Voorschoten	Eenpitter	240
17	St. Openbaar Primair Onderwijs Wassenaar	Eenpitter	417
18	St. Panta Rhei	2-5 scholen	973
19	st. Prot Chr basisonderwijs Leiderdorp	2-5 scholen	742
20	St. Samenwerkende Basisscholen Alkemade	2-5 scholen	1247
21	St. Vrije Scholen Rijnstreek	Eenpitter	298
22	Vereniging Hofdijckschool	Eenpitter	226
23	Vereniging Joris de Witte	Eenpitter	210
24	Vereniging Montessori Wassenaar	Eenpitter	144
25	Vereniging Nutsschool Wassenaar	Eenpitter	214
26	Vereniging voor Voorbereidend Onderwijs	Eenpitter	243
27	Voorschotense Openbare School	Eenpitter	443
28	Wassenaarse Schoolvereniging Kievietschool	Eenpitter	183

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelmina-plein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Speciaal (Basis) Onderwijs	Aantal leerlingen
Vlieger	275
Orion	43
Pi de Brug	77
Thermiek	72
Korte Vliet	79
Leokanner	67

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Bijlage: Jaarontwikkelplan 2019-2020

Thema 1: Organisatie PPO	Subthema	Doelstelling	Acties	Verantwoordelijke(n)/ Uitvoering
	Governance	Voorbereiden op het toewerken naar een Raad van Toezichtmodel	• Voorstellen voor nieuw governancemodel ter goedkeuring in ALV	Voorzitter bestuur PPO, voorzitter ALV, externe deskundigen
	Personeelsbeleids plan	Implementatie personeelsbeleidsplan	• Starten nieuwe werkwijze functionerings- en beoordelingsgesprekken	Directeur PPO Teamleider PPO
	Huisvesting	Realiseren van adequate huisvesting in Leiden samen met partners Huis van het Onderwijs	• Deelname in werkgroep huisvesting	Directeur PPO Partners huis van het onderwijs
	Privacywetgeving	De medewerkers van PPO regio Leiden handelen met inachtneming van de wet AVG	• Bijeenkomst AVG voor teamleden • Coördinator/aanspreekpunt AVG binnen team. • Plan van aanpak m.b.t. bewustzijn AVG	Directeur PPO Coördinator AVG
Thema 2: Basisondersteuning	**Subthema**	**Doelstelling**	**Acties**	**Verantwoordelijke(n)/ Uitvoering**
	Kwaliteit	De basisondersteuning is op scholen van voldoende niveau. *(De verantwoordelijkheid voor het niveau van de basisondersteuning ligt bij de schoolbesturen. PPO heeft een stimulerende en signalerende functie).*	• Evalueren van het kwaliteitssysteem (POS) • Onderzoeken hoe er meer inzicht verkregen kan worden in de kwaliteit van de basisondersteuning. • Afstemming tussen kwaliteitsbeleid besturen en PPO. • Werkbezoeken directeur PPO aan de schoolbestuurders over de wijze waarop schoolbesturen inzetten op het versterken van de basisondersteuning en daarbinnen voorwaardelijk het versterken van de leraar. • Startgesprek onderwijsspecialist school. • Reflectiegesprek tussen school en PPO bij overstap naar S(B)O (wat heeft een school nodig om het kind te behouden binnen het regulier onderwijs?).	Schoolbesturen Directeur PPO Teamleider PPO Onderwijsspecialisten

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

	Inzet ondersteunings-middelen	Effectieve inzet van besteding van de ondersteuningsmiddelen.	• Gesprek over keuzes die schoolbesturen maken bij het inzetten van de ondersteuningsmiddelen. • Terugkoppeling vanuit PPO naar besturen, kringen en scholen	Directeur PPO Schoolbesturen
Thema 3: Ondersteuningsaanbod	**Subthema**	**Doelstelling**	**Acties**	**Verantwoordelijke(n)/ Uitvoering**
	Jonge Kind	Onderzoeken of Palet 1 (nu gesitueerd binnen de Vlieger) in een reguliere school haalbaar is. Onderzoeken mogelijkheid start Palet 2 gesitueerd in een reguliere basisschool Leiden Noord/Merenwijk. Versterken van de leraar (van kind bij Palet) in de basisschool: Bieden van ondersteuning vanuit het Palet aan de basisschool/leraar Versterken van de nazorg na beëindiging plaatsing Palet Vergroten van kennis bij leraren en intern begeleiders m.b.t. de ontwikkeling van het jonge kind.	• Evaluatie van het Palet. • Doorontwikkelen van de observatievoorziening ook voor leerlingen in groep 3. • Uitvoeren van HGD trajecten voor het jonge kind (t/m groep3) . • Nazorgplan gaat vanaf september 2019 van start. • Leerkrachten van het Palet coachen op de basisschool van het betreffende kind. • Flitsbijeenkomst Jonge Kind • Opstarten monitor t.a.v. gebruik en effect Palet.	Werkgroep Jonge kind Experts HGD Jonge Kind (AED) Coördinator Jonge Kind
	Perspectiefproject	Uitvoeren tweede projectjaar met aanpassingen in programma aan de hand van de uitkomsten tussenevaluatie. Uitvoeren eindevaluatie en handelen naar de conclusies. Delen van resultaten van het project	• Opzetten tweede perspectiefklas met ouderbijeenkomsten in Leiden Zuid-West. • Schrijven eindevaluatie • Organiseren bijeenkomsten pilotscholen, uitvoerders en opdrachtgevers • Presentatie project landelijk congres lvb • Deelnemen aan onderwijsmarkt gemeente Leiden • Gesprek over voortzetten/borging van het project	Coördinator Perspectiefproject. Werkgroep
	Externe professionalisering	Faciliteren van scholing (in de regio) gericht op het versterken/inspireren van de kwaliteit van de intern begeleider en de leraar	• Flitsbijeenkomsten • Dyslexiebijeenkomsten voor IB-ers en leerkrachten • Cursus handelingsgerichte diagnostiek voor kleuters en groep 3 voor intern begeleiders en leraren.	Teamleider PPO Onderwijsspecialisten

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

			• Bij de Leidse aanpak voor talentontwikkeling is expertise beschikbaar waar alle scholen gebruik van kunnen maken • Er komt een herhalingsaanbod van de groeibijeenkomst voor nieuwe IB-ers, directeuren en mensen die herhaling willen/kunnen gebruiken.	
Thema 4: Dekkend netwerk onderwijs en jeugdhulp	**Subthema**	**Doelstelling**	**Acties**	**Verantwoordelijke(n)/ Uitvoering**
	Leerrecht	Alle kinderen hebben leerrecht. Het beleid van PPO is erop gericht dat er geen kinderen thuis zitten.	• In de kring wordt het gesprek gevoerd (inrichten plaatsingstafel) over het realiseren van een passend aanbod voor alle kinderen in het gebied. Het uitgangspunt is het realiseren van thuisnabij onderwijs. • Afspraken maken met de 3 SWV en de SO-scholen/besturen over plaatsingsruimte. • Realiseren van onderwijs op locatie voor kinderen met zeer specifieke onderwijsbehoeften in samenwerking met de jeugdhulp (zie OGOO agenda en concretiseringsagenda Holland RIjnland)	Directeuren SWV Bestuurders PO-scholen Directeuren/IB-ers PO-scholen Bestuurders SO-scholen Directeuren SO-scholen Werkgroep Innovatie Dekkend Netwerk Onderwijsspecialisten Teamleider PPO
	Overstappen	Overstappen van een speciale voorziening naar een reguliere onderwijsvoorziening wordt gefaciliteerd.	• Scholen kunnen voor een leerling, die de overstap maakt van een gespecialiseerde voorziening naar een reguliere voorziening, eenmalig budget aanvragen op basis van een plan van aanpak.	Onderwijsspecialisten TLC
	Positionering en samenwerking onderwijs en jeugdhulp	Creëren van een dekkend netwerk in de regio (alle kinderen een passend aanbod). Iedere leerling, waarvoor dat redelijkerwijs mogelijk is, volgt onderwijs, al dan niet in combinatie met jeugdhulp.	• Zie OOGO-agenda en concretiseringsagenda Holland Rijnland	Werkgroep Jeugd, Onderwijs en Zorg Holland Rijnland Stuurgroep Innovatie dekkend netwerk (IDN) Werkgroep IDN Schoolbesturen

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Thema 5: Ondersteuningsroute	Subthema	Doelstelling	1. Acties	Verantwoordelijke(n)/ Uitvoering
	Integraal arrangeren	Het verhogen van de kwaliteit van arrangeren;	• Onderzoeken wanneer het een meerwaarde heeft dat een kind deelneemt aan het OT. • Alle schoolteams hebben voor juli 2020 een bijeenkomst gehad om te leerkracht te versterken in het arrangeren. De OS organiseren dit.	Directeur PPO Werkgroep arrangeren
		Verbeteren van de aansluiting van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) en het jeugd- en gezingsteam (JGT) op het onderwijs; specifiek op scholen met relatief veel complexe systeemproblematiek.	• Op basis van het rapport integraal arrangeren conclusies trekken en beleid aanpassen. • Afspraken maken met JGT hoe de JGT-er is zichtbaar op scholen met relatief veel systeemproblematiek. • De onderwijsspecialist bespreekt de inzet van de JGT-er en benut de expertise van de JGT/JGZ tijdens het IB-netwerk	Onderwijsspecialisten JGT JGZ
	Toelaatbaarheids-verklaring/TLC	Helderheid over de ondersteuningsroute als er een TLV wordt aangevraagd zowel intern als extern. Versterken van de monitorfunctie van de toelaatbaarheidscommissie	• Schrijven van handboek TLC • Herzien tekst voor (nieuwe) website • Informatie delen via interne en externe nieuwsbrief • Implementeren nieuwe werkwijze inzet deskundigen (ouders keuze tussen betrokken deskundigen of volledig onafhankelijke deskundigen). • Invoeren van de TLV registratie op HR niveau • Het verder verbeteren van de registratie van arrangementen. • Optimaliseren van het jaarverslag.	TLC

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Thema 6: Ondersteuningsplan (OSP)	Subthema	Doelstelling	2. Acties	Verantwoordelijke(n)/ Uitvoering
	Opstellen OSP	PPO regio Leiden heeft in samenwerking met stakeholders een ondersteuningsplan voor de periode 2020-2024 opgesteld.	• Zie planning regiegroep OSP	Regiegroep OSP
	Parade 2.0	Voorbereiden conferentie voor leraren (30 september 2020)	• Zie projectplan Parade 2.0	Werkgroep Parade 2.0
Thema 7: Interne professionalisering	**Subthema**	**Doelstelling**	**3. Acties**	**Verantwoordelijke(n)/ Uitvoering**
		• Kennis over hoogbegaafdheid is bij onderwijsspecialisten van voldoende niveau • Onderwijsspecialisten hebben een onderzoekende houding m.b.t. onderwerpen in het onderwijs en stimuleren een reflectieve/onderzoekende houding bij hun gesorekspartners • Versterken van vaardigheden reflectieve gespreksvoering onderwijsspecialisten • Visie ontwikkelen t.a.v. kanteling in het onderwijs	• Training/cursus HB voor onderwijsspecialisten • Bijeenkomsten over onderwijsvragen vanuit Operation/education • Train de trainer bijeenkomsten • Werkbezoeken en werkoverleggen teamleider-onderwijsspecialist • Opleiding Expeditie Leiderschap (directeur PPO)	Directeur PPO Teamleider PPO Onderwijsspecialisten Externe trainers/opleiders

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Bijlage: OOGO – Ontwikkelagenda en monitoring Passend Onderwijs Leidse Regio

Ontwikkelagenda en monitoring Passend Onderwijs Leidse Regio voor OOGO 18 maart 2020

Ontwikkelagenda Onderwijs-Jeugdhulp regio Leiden

Gemeenten en samenwerkingsverbanden PO en VO én het MBO hebben de wettelijke verplichting hun beleidsplannen op elkaar af te stemmen.
Hierover wordt jaarlijks OOGO gevoerd aan de hand van een gezamenlijk opgestelde ontwikkelagenda.
De gemeenten zijn bij het OOGO vertegenwoordigd door de wethouder(s) onderwijs en jeugd.
Het onderwijs is vertegenwoordigd door de voorzitters en directeuren van de samenwerkingsverbanden PO en VO en de bestuurder van het MBO.

De ontwikkelagenda voor de Leidse regio is geactualiseerd, geconcretiseerd (op verzoek van de bestuurders) en sluit aan op de ontwikkelagenda van Holland Rijnland.
De focus ligt op 3 thema's:

Thema 1: Onderwijs en Jeugdhulp
Thema 2: Het jonge kind
Thema 3: MBO/kwaliteitsagenda, doorgaande lijn en jongeren in een kwetsbare positie

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelmina plein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

passend primair onderwijs regio Leiden

Thema (1) Samenwerking Onderwijs en Jeugdhulp

Een passende schoolloopbaan is een belangrijke voorwaarde voor een optimale ontwikkeling van een leerling en participatie in de maatschappij. Verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp is hierbij essentieel. Gemeenten, verantwoordelijk voor de jeugdhulp, en onderwijs, vertegenwoordigd door de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs PO en VO en MBO Rijnland trekken samen op om de zorg in en om de school te verbeteren, ieder vanuit de eigen specifieke verantwoordelijkheid.

Trekkers:
- Bestuurlijk: Marleen Damen (Leiden) en Lia de Ridder (Wassenaar)
- Ambtelijk: Senne Janssen (RBL), Rich van den Berg (SWV PPO), Annemarije van Overschot (SWV PO VO), Maaike Cassee (gemeente Zoeterwoude)

Doelen:

1. Het efficienter en effectiever inrichten van zorg op school middels pilots collectieve inzet van jeugdhulp in so en vso (Leidse regio)
2. Het efficienter en effectiever inrichten van hulp op school middels het realiseren (Leidse regio) / onderzoeken haalbaarheid (Voorschoten) van collectieve inzet van jeugdhulp in een reguliere school
3a. Verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs en toegang tot de jeugdhulp middels JGT (Leidse regio) - BWO/JGZ (Voorschoten) - SAD/CJG (Wassenaar) in de school
3b. Verbeteren van de samenwerking jeugdhulpaanbieders met onderwijs / samenwerking JGZ en de nieuwe brede welzijnsorganisatie (Voorschoten/Wassenaar)
4. Verbeteren doorstroom van Curium (ESB) naar school
5. Verbeteren aanpak en registratie langdurig geoorloofd verzuim. Terugbrengen aantal kinderen dat langer dan 3 maanden niet naar school gaat met 10%
6. In 1 a 2 directiekringen van PPO Leiden aanbod realiseren voor kinderen die een prikkelarme situatie behoeven
7. Creëren onderwijsaanbod voor hoogbegaafd/hoogsensitief (HB/HS) zowel in PO regionaal als in VO en kennis van deze problematiek vergroten op school en bij JGT
8. Verbeteren van van het onderwijs- en jeugdhulpbeleid voor vluchtelingen en statushouders

Stand van zaken per maart 2020

De ontwikkelagenda Onderwijs-Jeugdhulp van 5 juli 2018 is uitgewerkt in concrete doelen per thema, uitgewerkt in beoogde resultaten en per doel is een actiehouder aangewezen.
In december is er verbinding met de regionale ambities onderwijs- jeugdhulp gerealiseerd, zijn concrete vervolgacties bepaald. De kleuren laten de voortgang zien. In januari/februari is verder gewerkt aan de acties en het OOGO van 18 maart voorbereid.

Legenda: groen loopt op schema
oranje vraagt aandacht
rood urgent, loopt niet

Gereed:

4.	Overleggen arrangeren tussen SWV, Curium, scholen, etc. Komen tot draagvlak voor proces	Afspraken bekrachtigd tussen ESB, Leo Kanner, SWV's Holland Rijnland over zorgplicht na ESB-Curium Alle ESB curium-uitstroom met vervolgadvies 'onderwijs' (1-100%) realiseert vanaf 2020 een schoolinschrijving	aug. 2019	Senne Janssen (RBL) (let op: is regionale opgave, SWV PO D&B trekker)			
8.	*Hoort niet thuis in thema 1, acties komen terug bij thema 3*						

Acties, resultaten en voortgang

Doel nr.	Acties	Beoogd resultaat	Opleverings datum	Actiehouder	Update februari 2020	Agendering Ambtelijk	Agendering Bestuurlijk
1.	Leidse regio: Voorbereidingsgroep realiseren i.s.m. JGT, SWV, school, gemeente, ouders, TWO, hulporganisaties	Drie pilots met collectieve jeugdhulp zijn gestart o.a. PI De Brug (Maaike Cassee), PC Hooftcollege (Annemarije van Overschot) en Metrum (Hanneke van Noort).	aug. 2020	Annemarije van Overschot/ Maaike Cassee	Er lopen pilots vanuit het Tijdelijk Fonds (regionaal). Hiervan gebruiken we de ervaringen en good practices. Pilot Metrum is hier één van. Pilots PI De Brug en PC Hooftcollege vallen buiten de financiering vanuit het Tijdelijk Fonds en worden gefinancierd vanuit eigen middelen van de school en/of zorgaanbieder.		18-3-2020
2.	Leidse regio:	a) Het organiseren van collectieve hulp in een aantal reguliere pilotscholen voor de minimale duur van één schooljaar b) Een financiering van hulp in de school realiseren die tegemoet komt aan de effectiviteiten en de efficiëntie voor de school en de leerlingen Pilots mogelijk bij De Delta of Davinci LMS inzet pluscoach collectiveren.	2021?	Brigitte Lammers	Kan SWV een school/scholen aanwijzen (n.a.v. de cijfers van RBL) waarmee we in gesprek gaan; Wat is de vraag vanuit school en wat is nodig aan en voor collectieve jeudghulp. Op basis daarvan starten. Opdracht om concreet voorstel met benodigde financiering in beeld te brengen.	5-3-2020	18-3-2020
	Voorschoten:	Idem als Leidse regio	2021?	Isabella Aprigliano		5-3-2020	18-3-2020?
	Wassenaar:	Idem als Leidse regio	2021?	Lenny Modderman	In Wassenaar is op 3 februari 2020 een bijeenkomst met de scholen voor voortgezet onderwijs (Adelbert College en Rijnlands Lyceum Wassenaar) om bij hen op te halen waar zij in de praktijk tegenaan lopen in de samenwerking onderwijs en jeugdhulp en waar hun behoefte aan verbetering ligt. Hierbij zijn (naast de scholen, het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en de gemeente) alle overige betrokken partijen (JGZ, SAD, Schoolmaatschappelijk werk, jeugd- en jongerenwerk, leerplicht) uitgenodigd.	5-3-2020	18-3-2020?

passend primair onderwijs
regio Leiden

Acties, resultaten en voortgang						Agendering	
Doel nr.	Acties	Beoogd resultaat	Opleverings datum	Actiehouder	Update februari 2020	Ambtelijk	Bestuurlijk
3a.	Alle gemeenten: Implementatie van de contractafspraken, met een specifieke focus op de samenwerking tussen GGZ-aanbieders en het onderwijs Leidse regio: a) Beschrijving van en communicatie over rollen, taken en veranwoordelijkheden van onderwijs, jeugdhulp, leerplicht, JGZ b) Beschrijving van en communicatie over casemanagement, regie en opschaalmogelijkheden c) Het organiseren van vaste JGT'ers per school, welke fysiek aanwezig zijn in de school d) Het beleggen van de beoordeling van de belastbaarheid van leerlingen met psychische en psychiatrische problematiek bij een externe partij en het organiseren van de financiering hiervan	Eerste scholen gestart met nieuwe werkwijze "JGT" op school (oude of nieuwe vorm) regulier BO (Go@school heeft al ervaring), SBO, VO en MBO.	aug. 2020	Maaike Cassee	Voor de aanscherping van de huidige opdracht aan het JGT (2020) worden werkafspraken gemaakt. Betrokken organisaties (gemeenten, SWV, JGT, MBO, evt. JGZ etc.) worden bij elkaar gebracht om deze te maken. Er wordt gestart met scholen (regulier bo, sbo, MBO en VO) waarop het JGT gaat starten.		
3b.	Voorschoten/Wassenaar: In contracten is opgenomen dat jeugdhulpaanbieders samenwerken met onderwijs Op 27 juni is er een gesprek met de schoolbesturen en de directeur van Voorschoten Voor Elkaar (BWO)	- Heldere afspraken over inzet JGZ en BWO op scholen - Vanaf 1 januari 2020 is de nieuwe brede welzijnsorganisatie officieel van start. De samenwerking met de JGZ en scholen is geborgd - Samenwerking SAD/CJG en PO en VO scholen loopt goed - Aanmeldroute CJG voor scholen en huisartsen vereenvoudigd	aug. 2020	Isabella Aprigliano, Lenny Modderman, Lizette Ploos van Amstel	Op 3 februari 2020 organiseert de gemeente met ondersteuning van SWV een bijeenkomst voor VO-scholen, CJG, leerplicht, GGD om samenwerking te verkennen en concrete verbeterpunten op te halen.		
	GO!voorjeugd/H10?	Per gemeente aantallen in beeld	?	?		5-3-2020	18-3-2020?
5.	a) We zorgen voor meer regie en meer informatie bij complexe casuistiek (langdurig geoorloofd verzuim) (RBL) b) We zorgen ervoor dat scholen langdurig geoorloofd verzuim beter melden (RBL en SWV's) - we intensiveren communicatie over nut en noodzaak - we volgen meldingen adequaat op c) We zorgen dat scholen de variawet beter kennen en toepassen (RBL en SWV's) d) We innoveren met nieuw aanbod dmv maatwerktrajecten (Variawet, Innovatie dekkend netwerk) (SWV's)	RBL heeft registratie langdurig geoorloofd verzuim geintegreerd in haar leerlingvolgsysteem Alle scholen zijn geinformeerd over nut en noodzaak melden langdurig geoorloofd verzuim en zijn geinstrueerd. Er is een 0 -meting uitgevoerd - Aantal thuiszitters en risicoleerlingen dat langer dan 3 maanden thuiszit zonder passend en gestart aanbod van onderwijs en/of zorg De 1 - meting laat een daling van 10% zien	dec 2019 juli 2020 juli 2020 juli 2021	Senne Janssen (RBL) Annemarije van Overschot en Rich van den Berg (SWV's) AvO en RvdB (SWV's) Senne Janssen (RBL) Senne Janssen (RBL)			
6.	Voorbereidingsgroep realiseren i.s.m. SWV, scholen, schoolbesturen, JGT, jeugdhulp	In 1 – 2 kringen is in 2019 een groep gestart in het Basisonderwijs (BaO) voor leerlingen die in een kleinere groep beter tot leren komen	aug. 2020	Judith Leeuwenkuil		5-3-2020	18-3-2020?
7.	- Overleg arrangeren tussen SWV, schoolbesturen, JGT - Subsidieaanvraag indienen - Professionaliseringsbijeenkomsten organiseren - Aanbod in beeld brengen	- Subsidieaanvraag met doelstellingen voor de komende 4 jaar is gerealiseerd - Eerste professionaliseringsbijeenkomsten zijn georganiseerd - Huidige aanbod is in beeld gebracht	aug. 2020	Annemarije van Overschot Lineke van Tricht Judith Leeuwenkuil	Subsidieaanvraag is ingediend en toegekend De eerste helft van 2020 wordt benut ter voorbereiding van de activiteiten die starten in het schooljaar 2020-2021. Verbinding met gemeente en JGT wordt meegenomen in de voorbereiding.		

NB 1. Voorschoten en Wassenaar kopen jeugdzorg in Haagse regio in via H10 inkoopbureau
NB 2. Koag&Braassem heeft de inkoop belegd bij GO!voorjeugd

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

passend primair onderwijs regio Leiden

Thema (2) Het Jonge Kind

Trekkers:
- Bestuurlijk: Monique Lamers (Voorschoten) en Rik van Woudenberg (Leiderdorp)
- Ambtelijk: Isabella Aprigliano (gemeente Voorschoten), Fatima Malaab (gemeente Zoeterwoude), Brigitte Lammers (gemeente Leiden), Karen van de Velde (gemeente Leiderdorp), Rich van den Berg (PPO Leiden)

Hoofddoel: Geen kind komt 'blanco' aan op de basisschool

Subdoelen/middelen:
1. Een peuter met een ondersteuningsvraag (jeugdhulp en/of onderwijs) komt niet meer 'blanco' op een basisschool
   Er is altijd vóór toelating op een basisschool afstemming, in overleg met ouders, met:
   - voorschoolse voorziening
   - CJG (JGZ en jeugdhulp)
2. Opzetten Netwerkgroep voorschoolse voorzieningen Leidse Regio
3. Professionalisering: organiseren van 3 flitsbijeenkomsten in 2019-2020 rond thema Jonge Kind (0-6 jr)
4. Vroeg signalering door anderen dan voorschoolse voorzieningen: in beeld brengen aantal kinderen dat niet naar een voorschoolse voorziening gaat vanwege een gebrek aan passend aanbod (wachtlijst, dekkend netwerk)
5. IKC ontwikkeling: met betrokken partijen komen tot een inhoudelijke visie per gemeente
6. Hoogbegaafdheid/ontwikkelingsvoorsprong, onderdeel van de HB aanvraag bij OCW: organiseren plusaanbod voor peuters en kleuters

Stand van zaken per maart 2020

De ontwikkelagenda Onderwijs-Jeugdhulp van 5 juli 2018 is uitgewerkt in concrete doelen per thema, uitgewerkt in beoogde resultaten en per doel is een actiehouder aangewezen.
In december is er verbinding met de regionale ambities onderwijs- jeugdhulp gerealiseerd, zijn concrete vervolgacties bepaald. De kleuren laten de voortgang zien. In januari/februari is verder gewerkt aan de acties en het OOGO van 18 maart voorbereid.

Legenda: groen loopt op schema
oranje vraagt aandacht
rood urgent, loopt niet

Gereed:

3.	Voorbereidingsgroep realiseren vanuit de themagroep Jonge Kind (PPO, JGZ, voorschool)	3 Flitsbijeenkomsten met een gedifferentieerde deelname van minimaal 25 deelnemers (pm'r, leerkracht, JGT, CJG) in schooljaar 2019/2020	aug. 2020	Rich van den Berg	1e bijeenkomst over meertaligheid 2e bijeenkomst over 'het stille kind' 3e bijeenkomst over spel op KDV ' 't kindercircus' NB In januari evaluatie van het aanbod en mogelijk aanvullen met nieuwe onderwerpen. Wordt sowieso herhaald in 2020-2021.		

Acties, resultaten en voortgang

Doel nr.	Acties	Beoogd resultaat	Opleverings datum	Actiehouder	Update februari 2020	Agendering Ambtelijk	Agendering Bestuurlijk
1a.	- Overdrachtsdocument opstellen	- Overdracht voorschool-school is geïmplementeerd in Leidse Regio	- aug. 2020	- Brigitte Lammers	Zie onder 1b.	5-3-2020	
1b.	- Nulmeting op het gebied van intake op alle basisscholen binnen PPO: inzicht krijgen in de wijze van intake op de basisschool	- Augustus 2020 hebben alle scholen intakegesprekken bij 3,5 jaar	- aug. 2020	- Rich van den Berg	Acties a. Implementatie handreiking overdrachtsformulier in de regio Leiden b. Nulmeting intake op basisscholen in de regio Leiden Effectiviteit Digitaal Overdracht Dossier (DOD) gemeente Leiden wordt onderzocht en het systeem wordt verbeterd. DOD is vooral in Leiden actief, Leiderdorp is wel aangehaakt. Oegstgeest, Zoeterwoude en Voorschoten worden dit jaar aangehaakt. Kaag & Braassem gaat niet meedoen, omdat zij al een eigen systeem hanteren. Ook in Wassenaar zijn al werkende afspraken rond warme overdracht. De acties worden op elkaar afgestemd. Ambtenaar onderwijs Leiden coördineert de afgesproken activiteiten.	5-3-2020	
2.	Organiseren bijeenkomsten met: - per gemeente 1 grote voorschoolse voorziening die dient als gesprekspartner - per bijeenkomst 2 ambtenaren aanwezig	Er zijn 3 bijeenkomsten geweest van de netwerkgroep in schooljaar 2019/2020, telkens ter voorbereiding op het regionaal overleg Jonge Kind	aug. 2020	Karen van de Velde	10-12-2019 plan van aanpak gemaakt tbv organiseren bijeenkomst met (vertegenwoordigers van) voorschoolse voorzieningen + hoe komen we tot visie m.b.t. IKC. Plan is 2 bijeenkomsten in 2020 met thema's. *NB 'Save the date' voor 1e bijeenkomst op 31 maart 2020 15.00 - 17.00 uur*		18-3-2020? (zie opleg notitie)
4.	Opstellen probleemanalyse (in beeld brengen jonge kinderen die thuis zitten) i.s.m. Cardea; CJG (JGZ en jeugdhulp); PPO; IVH	Er ligt een probleemanalyse die bestuurlijk geagendeerd kan worden	mrt. 2020	Isabella Aprigliano, Brigitte Lammers	*Uit themagroep netwerk Jonge Kind 16-1-2020:* Geen voortgang; partners uit themagroep betrekken. Probleem beter formuleren. Kinderen zijn bijv. wel in beeld bij JGZ maar wat gebeurt er richting school?	5-3-2020	18-3-2020? (zie opleg notitie)
5.	Gemeenten initiëren een gesprek met betrokkenen: - gemeenten Leidse Regio - schoolbesturen basisonderwijs - voorschoolse voorzieningen	Eind schooljaar 2019/2020 heeft elke gemeente een - zo mogelijk gezamelijke -visie op IKC Het gaat nadrukkelijk over de inhoud: samenwerking van partijen op doorgaande leerlijn, zorgondersteuning en vve	aug. 2020	Fatima Malaab/Brigitte Lammers/Karen van de Velde	Koppeling aan / zie doel 2 Acties: - Uitkomsten werkbezoek Leeuwarden gebruiken - Netwerk IKC vanuit PROOLeiden en kinderopvang gebruiken - Projectopdracht formuleren vanuit gemeenten/gemeente Leiden		18-3-2020? (zie opleg notitie)
6.	Organiseren plusaanobd i.s.m.: - schoolbesturen basisonderwijs - voorschoolse voorzieningen - samenwerkingsverbanden	Voorjaar 2020: start pilot plusaanbod peuters/kleuters	mrt. 2020	Rich van den Berg	HB subsidie is aangevraagd en toegekend Oegstgeest en Professorenwijk Leiden zijn actief gestart met het ontwikkelen van plusbeleid voor kleuters. Er is een scholingsaanbod voor leraren onderbouw en peuterleidsters gerealiseerd. Op dit moment wordt geïnventariseerd wie er deel gaan nemen.		

NB 1. invulling is opgesteld in de themagroep regionaal netwerk Jonge Kind, waarin naast gemeenten en PPO ook partijen als SPL, OnderwijsAdvies, CJG (JGZ en jeugdhulp), IVH, Cardea en Smallsteps aan tafel zitten
NB 2. de uitvoering van bovengenoemde acties zal deels ambtelijk, deels door de themagroep regionaal netwerk Jonge Kind gedaan worden

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

passend primair onderwijs regio Leiden

Thema (3) MBO/kwaliteitsagenda, doorgaande lijn en jongeren in een kwetsbare positie

Trekkers:
- Bestuurlijk: Paul Dirkse (gemeente Leiden, tevens voorzitter regiegroep VSV) en Ricardo Winter (mboRijnland)
- Ambtelijk: Helene Rehorst (mbo Rijnland), Petra Twisk (gemeente Oegstgeest), Jose Finders (gemeente Leiden), Robbert Smakman (RBL)

Doelen:

1. VSO-MBO
   A. Het percentage jongeren met autisme dat succesvol doorstroomt naar het MBO verhogen
   B. Jongeren uit het VSO van 16 en 17 jaar, die wel leerbaar zijn maar waarvoor MBO geen passende leeromgeving is, vallen niet tussen wal en schip
2. ISK (internationale schakelklas)/Statushouders-MBO
   Het VSV-percentage van Statushouders en ISK-leerlingen ligt niet hoger dan het gemiddelde percentage van mboRijnland
3. Jeugdhulp-MBO
   Een zodanige aansluiting Jeugdhulp/MBO realiseren, dat er vroegtijdige signalering plaatsvindt en effectieve ondersteuning, ongeacht woonplaats en leeftijd

Stand van zaken per maart 2020

De ontwikkelagenda Onderwijs-Jeugdhulp van 5 juli 2018 is uitgewerkt in concrete doelen per thema, uitgewerkt in beoogde resultaten en per doel is een actiehouder aangewezen.
In december is er verbinding met de regionale ambities onderwijs- jeugdhulp gerealiseerd, zijn concrete vervolgacties bepaald. De kleuren laten de voortgang zien. In januari/februari is verder gewerkt aan de acties en het OOGO van 18 maart voorbereid.

Legenda: groen loopt op schema
oranje vraagt aandacht
rood urgent, loopt niet

Gereed:

Acties, resultaten en voortgang

Doel nr.	Acties	Beoogd resultaat	Opleverings datum	Actiehouder	Update februari 2020	Agendering Ambtelijk	Agendering Bestuurlijk
1A.	• Uitvoering Schakeljaar VSO-MBO • Evaluatie Schakeljaar 2018-2019, verbeteringen tbv studiejaar 19/20 (verantwoording aan regiegroep VSV) • Structurele voortzetting schakeljaar borgen I.s.m. VSO-scholen, mboRijnland, gemeenten, RBL	Evaluatie is uitgevoerd en verbeterpunten zijn doorgevoerd	aug. 2020	K. Kuin (mboRijnland)	• Evaluatie schakeljaar 2018-2019 is uitgevoerd •Verbeteringen voor 2e schakeljaar (2019-2020) zijn ingevoerd • Leerlingen die zijn ingestroomd in MBO worden gemonitord • Gesprekken over financiering/borging vanaf 2021-2022 lopen		
1B.	• Afgeven bestuurlijk signaal aan OC&W en SZW dat een groep jongeren tussen wal en schip valt (wel leerbaar, maar niet in mbo-setting) • Een (bovenregionaal) vangnet ontwikkelen voor jongeren van het VSO (16/17 jaar) die niet naar het reguliere MBO kunnen I.s.m. Gemeenten, RBL, MBO, VSO, regiegroep VSV	OC&W en SZW pakken het signaal op en gaan ermee aan de slag Een passend onderwijsaanbod of tussenjaar voor deze doelgroep	eind 2020	Jose Finders Petra Twisk Robbert Smakman	• Knelpunten zijn bij ambtelijk gesprekken met OC&W en VNG aangegeven. Heeft niet geleid tot wijziging rijksbeleid. • Met de regio Haarlem is een bestuurlijke reactie (brief) aan het Ministerie gezonden (ondertekening P. Dirkse en R. de Winter). • Door een toenemende vraag schieten huidige 14 plaatsen (18+) voor de regio Leiden te kort. Schooljaar 2020-2021 is reeds vol. In overleg met REA College/Heliomare is onderzoek gestart naar speciaal onderwijs in mbo met gedeelde financiering (MBO,gemeente,SWV). • Vraag wordt onderzocht of schakeljaar voldoende dekking biedt. Zo nee, voor welke doelgroep mist passend aanbod?	5-3-2020	18-3-2020
2.	• Opstellen integraal plan voor een effectieve warme overdracht en begeleiding voor de doelgroep • 'Anderstaligen succesvol in het MBO': - Uitbreiding ondersteuning in nederlandse taal en praktische zaken van ICT en Techniek naar andere opleidingen. Toewerken naar structurele borging in het onderwijs. - Verbeteren organisatie van deze begeleiding binnen het MBO. • Verlenging ISK-onderwijs bij Da Vinci t/m behalen VMBO-diploma (4 niveaus) I.s.m. Leonardo Da Vinci, KTS Teylingen College, gemeenten, RBL, mboRijnland.	• Soepelere doorstroom ISK-MBO. • Daling uitval Statushouder en ISK-leerlingen uit MBO • ISK-leerlingen uit MBO ISK leerlingen behalen VMBO-diploma binnen ISK.	sept. 2019 aug. 2020 juli 2021	Helene Rehorst	• Over warme overdracht zijn werkafspraken gemaakt. Afspraken rondom instroom zijn inmiddels onderdeel van de Instroom-procedure mboRijnland. • Evaluatie ISK is afgerond, verbeterpunten zijn ingevoerd. • Per 1-1-2020 worden extra taalklassen niet meer alleen door Leiden, maar door de 11 RMC-gemeenten gefinancierd. • Per 1-1-2020 wordt het project voor extra taal- en praktische ondersteuning op MBO gefinancierd door de 11 RMC-gemeenten. • Evaluatie Statushouders (JAS) moet nog plaats vinden. Vervolgens worden hernieuwde afspraken met project JAS gemaakt (Leidse regio) • Uit eerste monitoring van studenten in MBO afkomstig van ISK blijkt uitval gedaald van 13% (2016-2017) naar 5% (2018-2019).		
3.	• Pilot starten met vroegtijdige signalering en hulpverlening op werkvloer in het MBO, ongeacht woonplaats en leeftijd • Analyse gericht op aard problematiek woonplaats/leeftijd door GGD en MBO (steekproef Leiden) I.s.m. RBL, mboRijnland, HLTsamen, Transformatiefonds, Jeugdhulp	• Pilot op locatie Storm Buysingstraat van MboRijnland is van start gegaan • Welke jeugdhulp is nodig en doorgang GGD in school (18-/18+ en niet woonplaatsgebonden)	sept. 2019 e.v. mrt 2020	Gijs Vieland Robbert Smakman Fleur Spijkers	• Pilot met vroegtijdig signaleren (Windkracht 4) is gestart. Vroegtijdige signalering door mboRijnland-medewerkers en inzet psycholoog Rivierduinen op locatie. Financiering vanuit Transformatiefonds. • Analyse aard problematiek vindt momenteel plaats door GGD/mboRijnland.		
	• Afspraken maken over voortzetting Jeugdhulp bij overstap VO/MBO, ongeacht leeftijd/woonplaats	Geen stagnatie in jeugdhulp als gevolg van woonplaats/leeftijd	FM	Annemarije van Overschot en Helene Rehorst	• Afspraak binnen regio: Warme overdracht VO-MBO alleen indien nodig (Digitaal Doorstroom Dossier). • N.a.v. uitkomst Windkracht4 (welke problematiek speelt, welke oplossingen zijn nodig?) zal Transformatiefonds Jeugdhulp gaan werken aan maatschappelijke Business Case voor inzet van (preventieve) jeugdhulp op scholen. Cofinanciering GGD 18+ (MBO, gemeente). *Aandachtspunt: weinig aandacht voor preventieve jeughulp in het MBO in concept inkoopplan.*	5-3-2020	18-3-2020
	IBO's: - Analyse discrepantie huidig functioneren en gewenste situatie - Overzicht concrete verbetermaatregelen opstellen waarbij school, jeugdhulp, leerplicht en schoolmaatschappelijk werk gezamenlijk optrekken	• Uniforme werkafspraken voor alle interne begeleidingsoverleggen (IBO's) • De samenwerking van partijen binnen de IBO's is verbeterd	dec. 2019	Helene Rehorst	Structuur IBO met samenwerkende partners wordt kritisch bekeken. Enquête is uitgezet en geanalyseerd en wordt eerst intern bij MBORijnland besproken.		

Bijlage: overige gegevens over leerlingenaantallen en leerlingenstromen

Speciaal onderwijs buiten "passend onderwijs"

Cluster 1 (visuele beperkingen) en cluster 2 (auditieve beperkingen en taalontwikkelingsstoornissen) vallen niet onder de regelgeving "passend onderwijs" (geen TLV van het samenwerkingsverband), maar voor een compleet overzicht is het goed om ook hiervan leerlingenaantallen (en de trend hier in) weer te geven:

	Cluster 1	*Cluster 2*
2014-2015	0	68
2015-2016	1	64
2016-2017	1	70
2017-2018	1	74
2018-2019	1	80

Doorstroom

Van het schooljaar 2017-2018 naar het schooljaar 2018-2019[3] heeft de onderstaande mobiliteit plaatsgevonden. Daarbij moet worden bedacht dat doorstroom ook kan komen door verhuizing en grensverkeer van leerlingen, en eventueel opheffing/fusie van scholen:

van>naar	*aantal*
van bao naar bao	813
van bao naar sbo	68
van bao naar so	42
van sbo naar bao	0
van sbo naar sbo	2
van sbo naar so	8
van so naar bao	6
van so naar sbo	5
van so naar so	35

[3] *Bij het opstellen van het jaarverslag zijn er nog geen cijfers over de doorstroom naar het schooljaar 2019-2020.*

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Uitstroom naar het VO

van basisschool naar

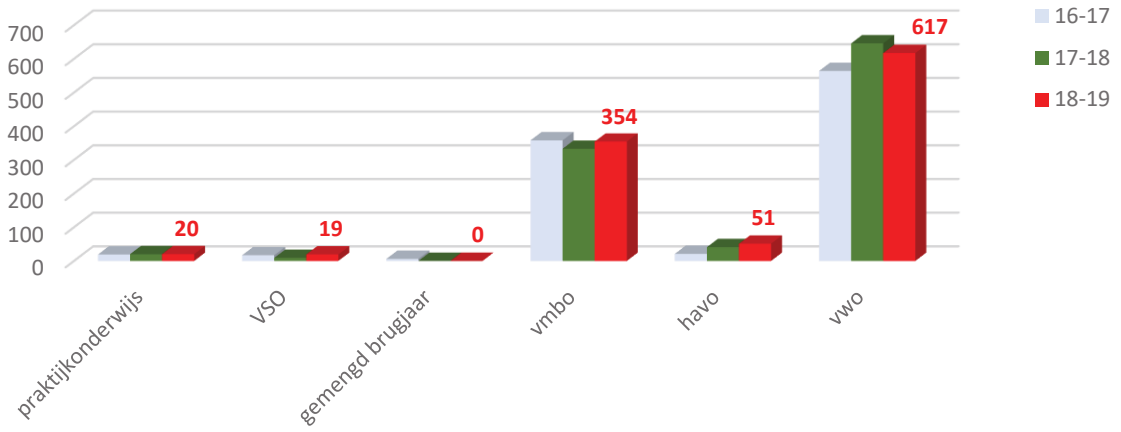

van sbo naar

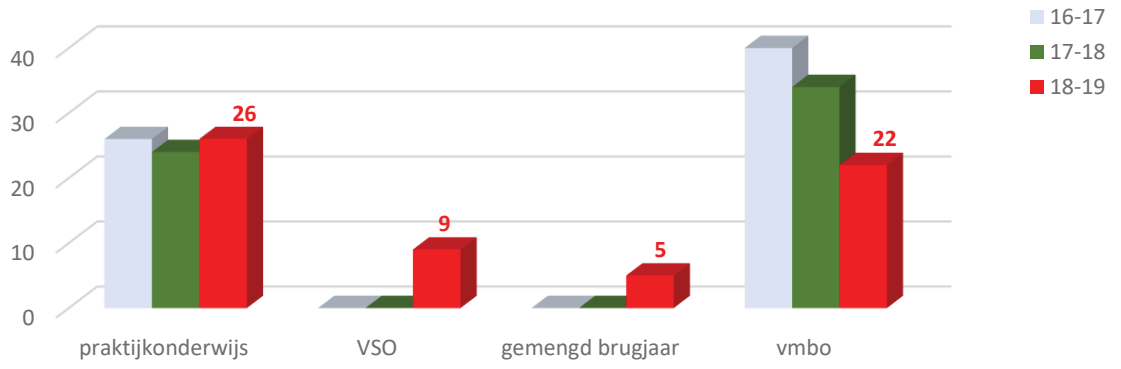

van so naar

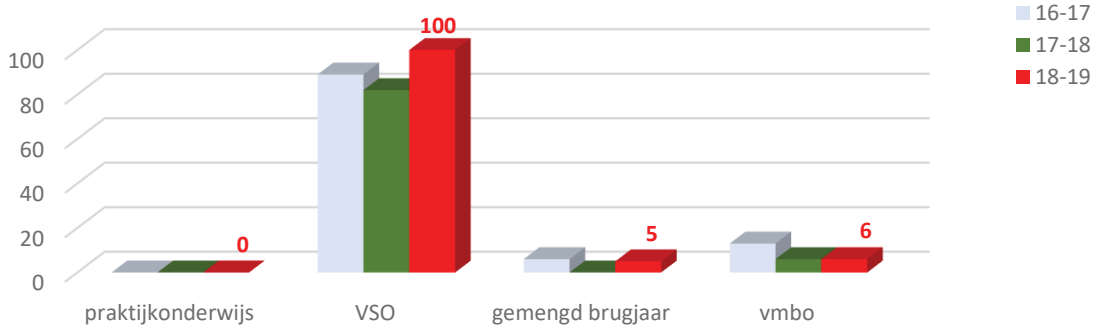

**aantallen kleiner dan 5 worden conform privacyregels niet gepubliceerd. Nul kan dus ook 1,2,3 of 4 betekenen.*

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Bijlage: OPR jaarverslag

Inleiding

Sinds december 2012 is de ondersteuningsplanraad (OPR) operationeel. Dit is een belangrijk orgaan binnen het samenwerkingsverband. Deze raad heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan dat het samenwerkingsverband (minimaal één keer per vier jaar) opstelt. De OPR-raad wordt gevormd door enthousiaste onderwijsprofessionals en betrokken ouders die allen graag willen meedenken over passend onderwijs met als doel dat alle leerlingen binnen het samenwerkingsverband een zo passend mogelijk aanbod krijgen.

Samenstelling OPR

De samenstelling van de raad bestaat uit 5 ouders en 5 onderwijsprofessionals. Alle vormen van onderwijs (de verschillende clusters, SBO en regulier) zijn vertegenwoordigd in de raad. De OPR is een stabiele raad en er vinden weinig wisselingen plaats. Ook in 2019 kende de OPR alleen een voorzittersrol. De managementassistenten van het Samenwerkingsverband (SWV), Lisette Bitter en Leandra Zoulfoukardis, verzorgen de notulen en de website.

Ouder geleding

- Annemarie Koppenaal, Openbare Basisschool De Lorentz, Leiden (vanaf september 2018)
- Marleen Peters, Jenaplanschool De Kring, Oegstgeest (vanaf november 2018)
- Jochem Decoz, De Vogels, Oegstgeest (vanaf mei 2019)
- Carolina van den Hoven, Kortevlietschool, Leiden (vanaf mei 2019)
- Ishan Elmnes, Hasselbraam, Leiderdorp, vanaf oktober 2019)

Onderwijsgeleding

- Jacqueline Peels, Intern Begeleider Basisschool De Springplank, Leiden
- Barbara Westerink, leerkracht De Vlieger (SBO), Leiden
- Jenske Vermeulen, intern leerlingbegeleider St Joseph school, Leiden (voorzitter)
- Erwin Lebbink, Intern begeleider OBS Elckerlyc, Roelofarendsveen
- Annelore Koster, Leerkracht Leo Kanner Onderwijsgroep, Leiden (vanaf november 2018)

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Werkwijze

In 2019 is de OPR meerdere keren bijeengekomen om te vergaderen met het SWV. De vergaderingen van de OPR vinden plaats op het kantoor van het SWV en verlopen in een constructieve sfeer, waarbij de OPR fungeert als 'critical friend'. Tijdens de eerste maanden van het schooljaar zijn er onduidelijkheden geweest tussen PPO en de OPR. Er is verwarring ontstaan over het moment van instemmen en de verschillende ondersteuningsplannen die circuleerden.
PPO heeft Bart van Kessel gevraagd het proces om te komen tot een nieuw ondersteuningsplan te begeleiden. De OPR heeft Dhr. J. Olivier (jurist) bereid gevonden om bij de vergaderingen met PPO aanwezig te zijn en de OPR te ondersteunen.
Na een prettige vergadering, waarin de directeur van het SWV, mevrouw R. van den Berg, haar excuus aanbood voor de ondoorzichtige gang van zaken zijn we in goede sfeer verdergegaan met het ontwikkelen van het ondersteuningsplan.

Mevrouw Van den Berg praat de OPR bij over actuele ontwikkelingen. Daarnaast worden zaken besproken die zijn voorbereid door werkgroepen n.a.v. de jaarplannen. Ook in 2019 zijn de werkzaamheden verdeeld in 2 werkgroepen nav opmerkingen bij de goedkeuring op het ondersteuningsplan in 2017. Dit zijn de werkgroep Vraag leerkracht/ IBer en de werkgroep Financiën en inzet AED. Daarnaast zijn er twee werkgroepen voor reguliere werkzaamheden van de OPR: de werkgroep dialoog (met de achterban) en de werkgroep reglement en leden (bij vacatures in de OPR, vacatiegelden).

De OPR heeft meerdere malen zonder PPO vergaderd op de Vlieger of PI De Brug. Tijdens deze vergaderingen zijn de argumenten en conclusie gevormd op het ondersteuningsplan in ontwikkeling.

De behandelde onderwerpen

Werkgroep vraag leerkracht/ IBer

Bij de goedkeuring van het Ondersteuningsplan in 2018 heeft de OPR aangegeven dat de OPR de faciliterende rol van het SWV zal monitoren waar het gaat om de versteviging van de rol en positie van de leerkracht en haar/zijn eigen vermogen sturing te geven aan de invoering van passend onderwijs. In het ondersteuningsplan worden schoolbesturen aangespoord om de leerkracht centraal te stellen. Het SWV kan alleen schoolbesturen stimuleren om leerkrachten te professionaliseren: het kan niets opleggen. De OPR kan dit wel teruggeven aan de (G)MR'en om hier met hun schoolbesturen bij stil te staan.

Werkgroep financiën

De OPR aangegeven dat ze meer dan voorheen zal monitoren op de financiële situatie (begroting en uitgaven) en dat ze van het SWV een heldere monitoring op inzet en kwaliteit van de bijdrage van de AED verwacht. De werkgroep financiën heeft overleg gevoerd met de controller van PPO, onder andere over de keuzes die PPO maakt bij de toedeling van het beschikbare budget, de aansluiting van de begroting op de

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelmina-plein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

beleidskeuzes, de verschillen tussen de begroting en de realisatie en het beleid met betrekking tot het afbouwen van de bovenmatige financiële reserves. Ook heeft de werkgroep bijgedragen aan een stuk voor de conclusie en argumenten van de OPR m.b.t. het op te stellen van het nieuwe ondersteuningsplan 2020-2024.

Werkgroep dialoog
De leden van de OPR nemen deel zonder last of ruggespraak met de achterban. Dit neemt echter niet weg dat de OPR graag gevoed wordt door signalen uit de achterban. De OPR heeft ook in 2019 gezorgd voor een goede informatievoorziening naar de achterban via de website en de nieuwsbrief.
Ook heeft de OPR dit jaar voor het eerst contact gezocht per post met alle (G)MR-en en directeuren van het samenwerkingsverband. De OPR heeft middels deze brief vragen gesteld om input op te halen voor het schrijven van de conclusie en argumenten m.b.t. het ondersteuningsplan dat nu in ontwikkeling is. Deze input vanaf de werkvloer heeft de OPR goed kunnen gebruiken.

Werkgroep reglement en leden
De vacatiegelden voor de oudergeleding zijn voor het eerst dit jaar officieel uitbetaald. Vacatures uitschrijven is dit schooljaar niet nodig geweest.

Begroting en verantwoording

De ondersteuningsplanraad kon afgelopen schooljaar gebruik maken van de faciliteiten van het SWV, zoals gebruik van de vergaderaccomodatie met koffie- en theevoorzieningen. Ook kon de OPR vergaderen op de Vlieger en PI De Brug met koffie en theevoorziening. Voor de OPR is in 2019 het bedrag van 1000 euro begroot.

Hiervan heeft de OPR het volgende besteed:
Jaarlijks etentje, vacatiegelden voor de oudergeleding en het verzenden van 2x 81 brieven per post. Deze kosten zijn gedeclareerd bij het samenwerkingsverband en via L. Bitter uitbetaald. Verder zijn er door de raad het afgelopen jaar geen kosten gemaakt. De uitbetaling van de vacatiegelden is nieuw sinds 2019, hierdoor is de OPR in 2020 begroot voor 2500 euro.

Horlings Nexia
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00